

GLAS

V. d. glavni urednik: Igor Slavec

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVII

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Planika odprla nov obrat športne obutve

Kranjski Planiki so pred praznikom republike odprli nov obrat izdelovanje športne obutve po posebni tehnologiji direktno vrezanih podplatov iz poliuretana. V njem bodo na leto naredili za zahodnonemškega partnerja Adidas 1,5 milijona parov ali 500 več kot prej. S tem bodo vrednost izvoza povečali z 11,2 na 15 milijona dolarjev.

... dan pred praznikom republike, so v kranjski Planiki odprli nov obrat športne obutve. — Foto: F. Perdan

Kranj — Planikina tovarna obutve je pred 18 leti začela poslovno izdelovanje z zahodnonemško firmo Adidas. Na podlagi tega se je pred leti porodila zamisel o izgradnji nove obrate športne obutve v Kranju. Planika in Adidas sta se namreč dogovorila, da bo kranjska tovarna zadržala izdelovanje čevljev po stari tehnologiji in obsegu 3000 parov dnevno, izdelovalo pa novi tehnologiji — gre za direktno vrezavanje podplatov iz poliuretana — pa bo sčasoma povečala na no količino 9000 parov.

Na slovesnosti, s katero so odprli nov obrat, ter na novinarski konferenci pred tem je Direktor Planike Anton Gros orisal proizvodna in izvozna pripravljanja 4000-članskega kolektiva. Planika bo letos izdelala 4,2 milijona parov raznovrstne obutve, od tega je bo 70 odstotkov izvozila. Na zahodnem trgu bo vrednost prodaje dosegla 20 milijonov dolarjev, na vzhodnem 12 milijonov. V dveh desetletjih se je čas za izdelavo para čevljev zmanjšal z 8 ur na 47 minut. Po delovni storilnosti zaostaja za zahodnimi tekmeckami le še za desetino, na nekaterih delovnih mestih pa se je z njimi že izenačila. Tovarna je v preteklosti veliko prispevala za razvoj nerazvitih predelov v Sloveniji.

ostalo Sloga Koprivnica in izvajalcu gradbenih del. V novem obratu izdelava zdaj na dan 7500 parov športne obutve za nogomet, smučarski tek in drugo, z odpravo ozkega grla v šivalnici pa se bo njegova dnevna zmogljivost povečala na 9000 parov.

Na slovesnosti, s katero so odprli nov obrat, ter na novinarski konferenci pred tem je Direktor Planike Anton Gros orisal proizvodna in izvozna pripravljanja 4000-članskega kolektiva. Planika bo letos izdelala 4,2 milijona parov raznovrstne obutve, od tega je bo 70 odstotkov izvozila. Na zahodnem trgu bo vrednost prodaje dosegla 20 milijonov dolarjev, na vzhodnem 12 milijonov. V dveh desetletjih se je čas za izdelavo para čevljev zmanjšal z 8 ur na 47 minut. Po delovni storilnosti zaostaja za zahodnimi tekmeckami le še za desetino, na nekaterih delovnih mestih pa se je z njimi že izenačila. Tovarna je v preteklosti veliko prispevala za razvoj nerazvitih predelov v Sloveniji.

C. Zaplotnik

Danes, ko postajam pionir... — V dneh pred Dneviom republike so v teh šolah po domovini najmlajše sprejemali v pionirske organizacije. Tudi cicibani z osnovne šole Staneta Žagarja na Planini so na slovesnosti ob rojstnem dnevu domovine svečano zaprisegli, da bodo po dej dobri učenci in zgledni člani samoupravne družbe. K temu jih veje tudi pionirska zaprisega, ki so jo izrekli pred pionirsko zastavo. — Foto: F. Perdan

in Jugoslaviji; na področjih, kjer je bil problem zaposlovanja, je od leta 1981 do danes odprla 2500 novih delovnih mest. Planika ima 90 odstotkov lastnih poslovnih sredstev, obresti predstavljajo le 3,6 odstotka dohodka (povprečje za slovensko gospodarstvo znaša 16,6 odstotka), več čistega dohodka namenja za sklad kot za osebne dohode (ti naj bi ob koncu leta presegli povprečje 30 tisočakov).

»Vi, čevljariji, ste razumeli, da je konvertibilni izvoz nuja,« je ob odprtju novega obrata poudaril **Marko Bulc, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije**. »Ne samo zaradi plačilno-bilančnega težav države, temveč zaradi razvoja samega. Spoznali ste, kar žal nekaterim v Jugoslaviji še ne gre v glavo, da je uspešna le tista proizvodnja, ki prenese pogoje najzahtevnejših svetovnih trgov... Mislim, da ste lahko ponosni, ker ste med prvimi, če ne celo prvi v Jugoslaviji postavili obrat, katerega 90 odstotkov oziroma vsa proizvodnja bo namenjena konvertibilnemu izvozu.«

V nadaljevanju se je Marko Bulc zavzel za ponovno uvedbo izvoznih spodbud in za večjo razpolagalno pravico izvoznikov pri devizah.

»Vrsta strokovnjakov se trudi prikazati, da je kurz previsok, da spodbude niso več potrebne, itd., je dejal. »Pri tem je jasno, da je dohodkovna motiviranost za izvoz poslabšana, saj tečaj dohodkovno pokriva le 48 odstotkov izvoza. Zelo pomembno je da izvozniki po lastni presoji, brez soglasij države, odločajo, ali bodo za devize, ki jim prispadajo, uvozili reproducjski material, rezervne dele ali opremo... Ta pravica postaja vse bolj razredno in nacionalno vprašanje, saj gre za pravico Cankarjevega hlapca Jerneja.«

C. Zaplotnik

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Razumno z računalniki

Kaže, da smo tudi pri nas s polnimi jadri zapluli v računalniške vode. Vsaj število šol, ki od svojih pokroviteljev dobivajo v dar računalnike, in število ljudi, ki bi bili radi že jutri računalniško opismenjeni, govori o tem. A oboje, opremljanje računalniških učilnic in tovrstno izobraževanje, nam gre počasi od rok. Manjka nam milijonov, pa tudi razumnega odnosa do računalniškega opismenjevanja, da bi se ga lotili bolj sistematično.

Združeno delo je dokazalo, da razume družbeno potrebo po osnovnem računalniškem znanju, saj se je v vseh gorenjskih občinah izkazalo kot mecen. Tako je v jesenski občini opremilo z računalniki troje osnovnih šol: Prežihovega Voranca, šolo v Mojstrani in Žirovnici (ta je tudi že vpeljala obvezen računalniški pouk), v Tržiču osnovno šolo heroja Bračiča, v Radovljici šolo Antona Tomaža Linnarta, v Škofjeloški občini Žirovsko in gorenjevaško šolo, v Kranju gimnazijo, medtem ko osnovna šola Bratstvo in enotnost na Planini še čaka računalnikov. Vse to je na moč razveseljivo. Manj pa nas veseli, da je v teh šolah na voljo le dvoje ali troje računalnikov (seveda tudi od združenega dela v tem gospodarskem položaju ne moremo zahtevati več), na katerih je mogoča le interesna računalniška dejavnost za nekaj deset učencev, medtem ko bodo morali preostali na sodobni pouk počakati.

Izobraževalne institucije pobudo za opremljanje računalniških učilnic torej v celoti prepričajo šolam in delovnim organizacijam, ki so njihovi pokrovitelji. Izobraževalna skupnost in zavod za šolstvo držita roko nad normativi za opremljanje učilnic in sistematičnim izobraževanjem učiteljev, kajpada potem, ko je glavno dejanje, ureditev učilnic, že opravljeno. Vrhovni izobraževalni instituciji glede računalništva verjetno še nista rekli zadnje besede. Kako bi sicer razumeli odločitev, da z enim ali dvema računalnikoma opremljajo šole, kar je sicer bolje kot nič, a za masovno izobraževanje v računalništvu naravnost ne razumno. S tako malo opreme šola ne more računalniško opismeniti niti vseh svojih učencev, kaj sele, da bi se odprla navzven tistem šolam, ki nimajo sreče, da bi jih pokrovitelj obdaril z računalniki. Razdrobljeno in nenačrtno opremljanje nikakor ni v prid današnjemu računalniškemu opismenjevanju in tudi ne jutrišnji uporabi računalnika. Polovico ljudi nam bo na ta način morda uspelo računalniško prosvetliti, preostali neprivilegirani pa bodo še naprej ostali nepismeni.

Ce bi hoteli doseči cilj, bi morali sistematično opremljati učilnice, tako da bi nemoteno delal, denimo, ves sedmi razred. Vsak, ne le učenec v krožku, naj ima možnost spoznati računalnik v rednem učno-vzgojnem procesu. V šolstvu bi morali biti o tem prepričani, zaenkrat pa so računalništvu mnogokje naklonjeni le zaradi mode. Morda se bojijo, da bo navdušenje zanje zamrlo tako kot za aerobiko!

D. Z. Žlebir

Železarsko rast zagotavlja združevanje

Mineva petnajst let od tedaj, ko so se slovenski železarji in predelovalci povezali v sestavljeni organizacijski združenega dela — Slavnostni govornik na seji je bil član predsedstva SFRJ Stane Dolanc

Jesenice — V jesenski Železarni je bila 1. decembra slavnostna seja delavskega sveta sestavljeni organizacijski združenega dela slovenskih železarjev, ki so se je poleg članov sestavljeni organizacije, sodelavcev železarjev, predstavnikov družbeno-političnih organizacij republike, občine in Gorenjske udeležili tudi član predsedstva SFRJ Stane Dolanc, predsednik predsedstva SRS France Popit in član predsedstva CK ZKJ Milan Kučan.

Letos mineva petnajst let, od kar so se združili proizvajalci in predelovalci jekla v Sloveniji v organizacijo, ki šteje 19 tisoč zaposlenih, proizvaja 800 tisoč ton surovega jekla ali 20 odstotkov skupne jugoslovanske proizvodnje jekla in tako sodi med dvajset največjih sestavljenih organizacij v Jugoslaviji. Združeni železarji in predelovalci so v teh letih povečali proizvodnjo za 32 odstotkov in izvoz od 9 milijonov dolarjev na 81 milijonov dolarjev.

Sestavljeni organizacija, v kateri so železarne Jesenice, Šture in Ravne, Veriga Lésce, Plamen iz Krope, Tovil iz Ljubljane, Tovarna žičnih izdelkov Celje in Metalurški inštitut Ljubljana, nima le proizvodno bogate preteklosti, temveč tudi jasno začrtano prihodnost. Količinski obseg proizvodnje nameravajo povečati na milijon ton surovega jekla letno, v strukturi proizvodnje pa se bo povečal delež elektrojekla od sedanjih 60 na 100 odstotkov, elektro peči pa bodo vodili procesni računalniki. Delež plemenitih jekel naj bi se povečal na 50 odstotkov.

Slavnostni govornik Stane Dolanc je delegatom sestavljeni organizacije čestital ob pomembnem jubileju in jim začel še veliko uspehov pri nadalnjem delu. Ko je govoril o uveljavljanju sistema socialističnega samoupravljanja, je opozoril na številne probleme, ki ovirajo nadaljnji razvoj, in se zavzel za dosledno demokracijo v vsem družbenem sistemu. Dejal je, da sestavljeni organizacija združene železarne v proizvodnem, razvojnem, poslovnom in samoupravnem smislu raste v stabilen in homogen sistem med seboj povezanih organizacij združenega dela. Železarji se uspešno dogovarjajo in uresničujejo skupno poslovno in razvojno politiko. Oblikovali so interno banko, v kateri združena sredstva organizacij združenega dela predstavljajo celo 75 odstotkov od celotnih sredstev interne banke. Vendar je Stane Dolanc obenem tudi poudaril, da je nasploh v praksi združevanje dela in sredstev na dohodkovih osnovah zaenkrat še skromno, ker imajo nekatere gospodarske panoge ugodenjši ekonomski položaj in se upirajo združevanju. Mnogi pa vidijo reševanje svojih problemov v povečevanju cen in v iskanju pomoči zunaj združenega dela.

»Še odločneje se je treba zavzemati za samoupravno povezovanje in združevanje temeljnih organizacij v delovne, sestavljeni in druge oblike združevanja dela in sredstev na dohodkovih osnovah in to tudi uresničevati,« je dejal Stane Dolanc. »Delavci naj bodo nosilci takšnega

združevanja dela in sredstev v širše samoupravne oblike na osnovi njihovih skupnih interesov in potreb, njihove medsebojne odvisnosti in povezanosti v procesu dela ter uresničevanja med seboj usklajenih skupnih načrtov in programov razvoja, v katerih bodo lažje skupaj reševali probleme reprodukcije. Tako bodo delaveci vse pomembnejši dejavnik družbenega vpliva, vse vplivnejši dejavnik družbenih moči.«

Na slavnostni seji so podelili medalte slovenskih železarjev za leto 1984. Med drugimi sta jo prejela tudi Gregor Klančnik in Štefan Šcerbić iz jesenskih železarjev, plakete pa so dobili: Ciril Ažman iz Verige, Anton Košir iz Železarne Jesenice, Franc Lužnik iz Verige, Franc Mlakar iz Plamena, Miroslav Skube iz Železarne Jesenice, Valentin Sparovec iz Plamena Anton Zupan iz Plamena, Peter Žbontar iz jesenske Železarne ter nekateri poslovni partnerji slovenskih železarjev.

D. Sedej

TOMŠICEVA 44

Kranj — V lutkovnem gledališču v gradu Kiseliščaj bo v četrtek, 6. decembra ob 15.30 in ob 16.30 gostovala lutkovna skupina Ljubljana-Bežigrad z lutkovno igrico Lev in miška.

**25. novodelni sejem
kranj, 7.-12. 12. '84**

- blago široke potrošnje
- kmetijska mehanizacija
- velika izbira obrtniških izdelkov
- novodelna darila in darilni zavitki

PO JUGOSLAVIJI

Kmalu milijon ton jekla

Dosedanji proizvodni in poslovni rezultati Slovenskih železarn so potrdili upravičenost povezave treh slovenskih železarn in štirih predelovalnih tovorn ter Metalurškega inštituta v skupno organizacijo. V njenem okviru slovenski železarji in predelovalci uresničujejo enotno načrtovanje, usklajevanje proizvodnje s porabo jekla, enoten nastop na tržišču in združevanje intelektualnih zmogljivosti. To so poudarili ob 15-letnici slovenskih železarn. Sedaj v slovenskih železarnah vlije letno 800.000 ton jekla, kar je petina jugoslovanske proizvodnje.

Požar v rudniških delavnica

V soboto okoli 23. ure je zagojelo v elektrostrojnih delavnica Rudnika rjavega premoga Hrastnik. Ogenj je zajel šest prostorov, 80 gasilcem, reševalcem in rudarjem pa ga je uspelo omejiti še ob petih zjutraj. Zgoreli so objekti v skupni površini okoli 550 kvadratnih metrov, ogenj pa je pretil tudi bližnji toplarni in kompresorski postaji. Škoda je po neuradnih podatkih za 500 milijonov dinarjev.

Energoprojekt bo gradil avtocesto

Energoprojekt bo zgradil 60 kilometrov dolgi del avtoceste v Maleziji. Vrednost del znača po predračunu 85 milijonov dolarjev. Zgraditi jo morajo v 28 mesecih.

Več katre kot so načrtovali

Delavci novomeškega IMV so novembra presegli proizvodni načrt za osebna vozila. Gre za popularne katice, ki so jih novembra izdelali 3350, kar je 150 več kot je znašal plan. Če bodo z enakim elanom nadaljevali tudi decembra, bodo do konca leta naredili še 3250 katice.

Prodaja bencina upada

V prvih desetih mesecih letos je INA v Jugoslaviji prodala 2,8 milijona ton naftnih derivatov, kar je dober odstotek manj kot lani v enakem času. Prav za toliko se je zmanjšala prodaja bencina.

Zdomca darovala denar

Z velikim ljudskim zborovanjem in slovesno otvoritvijo nove bolnišnice so v Kninu proslavljeni 40-letnico osvoboditve. Nova bolnišnica bo predstavljala osrednji medicinski center za del Dalmacije in za del Bosne. Bolnišnica ima 16.000 kvadratnih metrov površine, vso opremo, vredno okoli 200 tisoč dolarjev pa sta darovala Hajrija in Boris Vukobrat, ki živita v Franciji.

Tudi odročnim krajem posvetiti pozornost

Vso jesen so v tržiški občini potekale programske konference socialistične zveze, ki so podrobno razčlenile vse probleme v krajevnih skupnostih — Družbenopolitično delo odvisno tudi od reševanja problemov v krajevnih skupnostih

Tržič — Celotno delo občinske konference socialistične zveze Tržiča je bilo zelo plodno. Člani so obravnavali prav vse probleme, ki tarejo Tržičane, od gospodarstva, stabilizacije, osebnih dohodkov, težav zdruštvene skupnosti, neaktivnosti delegatov in delegacij, do upravičenosti posameznih investicij, gradnje klonišča, razvoja Gozda, dela družbenega pravobranilca, mladinskega prestopništva in še številnih drugih problemov. Zelo aktivni so bili posamezni sveti. Tako je svet za organiziranost in razvoj socialistične zveze ter kadrovska politika poskrbel za uskladitev pravil krajevnih konferenc z dokumenti občinske konference, svet za mednarodne odnose in stike z zamejstvom si poleg rednega sodelovanja z zdomci iz Reutlingen načrtno prizadeva za sodelovanje s Slovenci na avstrijskem Koroškem. Svet za kmečka vprašanja je organiziral obravnavo osnutka Zakona o gozdovih, svet za spremljanje družbenoekonomskega in političnega položaja žensk je vse bolj aktiven in je med drugim razpravljal tudi o nadomestilu za čas porodiškega dopusta. Volilna komisija pa se je že začela intenzivno pripravljati na volitve v letu 1986.

Predavanje za rezervne starešine

Radovljica — Za vse člane Zveze rezervnih vojaških starešin v radovljški občini bo predaval generalpolkovnik Rudolf Hribenik-Svarun v organizaciji in delovanju enot naših oboroženih sil na začasno zasedenem ozemlju. Prvo predavanje bo v torem, 4. decembra, ob 17. uri v domu Jože Ažmána v Bohinjski Bistrici, drugo naslednji dan ob isti uri v radovljškem kinu, tretje pa v četrtek, 6. decembra, ob 17. uri v kinu na Bledu. Občinska konferenca ZRVS iz Radovljice priporoča vsem rezervnim vojaškim starešinam, da se udeležijo predavanja.

C. Rozman

Kviz ob dnevnu človekovih pravic

Kranj — Center klubov OZN pri občinski konferenci ZSMS Kranj bo jutri, 5. decembra, v koncertni dvorani Delavskega doma priredilo kviz tekmovanje za učence kranjskih osnovnih šol. Zatem si bodo udeleženci ogledali tudi film o razročitvi in prisluhnili predavanju Mitje Žagarja. Prireditve je namenjena dnevnu človekovih pravic.

D. Dolenc

Stane Dolanc na Jesenicah

Delavec mora odločati o dohodku

Delegatom sestavljene organizacije slovenskih železarn je govoril Stane Dolanc, član predsedstva SFRJ — Poudarki iz govora

• V zadnjem obdobju smo priče vse pogostejsih kritik našega političnega sistema socialističnega samoupravljanja in sicer zaradi po-majkanja demokracije in teptanja demokratičnih pravic v naši družbi — kot poudarjajo samszani kritiki. Take napade poznamo že od prej, pravzaprav ves čas našega razvoja. Naša, pa tudi svetovna javnost pozna načela in prakso družbenih odnosov, kakršne gradimo, in mislim, da ni kakšne velike potrebe po tem, da bi z nosili takih napadov resno razpravljali. Hotel bi le opozoriti, da nam je bilo že od samega začetka naše socialistične revolucije jasno, da si socialistični mogoči zamisli brez demokracije, oziroma da socialističem ne more napredovati, če v njem ne razvijamo demokratičnih odnosov. Rad bi spomnil na to, da je, kot je pogosto poudarjal Edvard Kardelj, socialistični družbi potrebna demokracija v socialistizmu, ne pa demokracija kot orožje boja proti socialistizmu.

• Socialistično samoupravljanje, ki ga izgrajujemo kot temeljni družbeni odnos, je našlo svoj naravniz izraz tudi v položaju naših narodov in narodnosti. Samoupravljanje narodov Jugoslavije se ne omejuje le na demokratično urejanje političnih odnosov na ravni federacije, temveč se predvsem izraža v pravici naroda, da razpolaga s svojim delom in rezultati svojega dela. Že Kardelj je v študiji opozoril na to, da »morata vsakršno nasilno prelivanje tega družbenega proizvoda, bodisi na osnovi ekonomske moći ali politične prisile, nujno izvršiti mednarodne konflikte oziroma da je zgodovinsko upravičeno, sprejemljive in napredno samo tisto zdrževanje dela in dohodka, ki izhaja iz družbenih

narave dohodka, ustvarjenega na enotnem jugoslovenskem tržišču, ne pa na etatistični in birokratsko-monopolistični centralizaciji družbenega kapitala.« Z drugimi besedami to pomeni, da so nacije ekonomsko svobodne in samostojne, toda tudi odgovorne in sicer ne le za svoj razvoj, temveč tudi za razvoj Jugoslavije kot celeote in za razvoj drugih narodov in narodnosti.

• V izgradnji in razvoju socialističnega samoupravljanja smo posečali posebno pozornost tudi vprašanju dezentralizacije. V praksi je bil ta proces sočen in je sočen tudi danes z zelo močnimi odpori. Celo več v zadnjih letih, so se okreplili pritiski etatističnih tendenc na samoupravljanje, tako da delavci v združenem delu se ne upravljajo s precejšnjim delom dohodka, kar posebej velja za sredstva za razsirjenje reproducije. Odločitev o dohodku in akumulaciji se naprej v glavnem sprejemajo ožje politično-izvršilne strukture družbenopolitičnih skupnosti, izvršilnih organov samoupravnih interesnih skupnosti, bank in poslovodnih struktur organizacij združenega dela.

• Opreti se moramo predvsem na element nagrajevanja dela in rezultatov dela, kar delavec dobro vedo in podpirajo, tako da bo delavec pri razpoznanju in usmerjanju dohodka pod ekonomsko prisilo enako zainteresiran tudi za potrošnjo in za akumulacijo, za gospodarjenje z živim delom in sredstvi družbene reprodukcije. Resnično odločanje mora biti kriterij vseh pravic v naši družbi, drugače bomo zelo težko uresničevali program ekonomske stabilizacije. Menim, daje zaustavitev pada realnih osebnih dohodkov oziroma njihova rast na osnovi produ-

NOTRANJA POLITIKA

Kranj: podelili državna odlikovanja — Predsedstvo SFRJ je štiri občine iz kranjske občine odlikovalo za zasluge in dosežene uspehe, posamezne za napredok države in za njeno socialistično izgradnjo. Alojz Lakner, ki že prek 35 let deluje v občinski, republiški in državni strelski organizaciji, že 26 let opravlja dolžnost predsednika občinskega strelskega odbora, še posebno zavzet pa je bil pri izgradnji strelskega doma na Hujah, je prejel red dela s srebrnim vencem. Mitja Bratož, vrsto let delaven v krajevni organizaciji Zveze rezervnih vojaških starešin na Zlatem polju, v teritorialni obrambi in v sindikalni organizaciji Lesnine Kranj, ter Katjuša Virnik, aktivna na področju socialističnega skrbstva, v sindikatu, v samoupravnih interesnih skupnostih, v krajevni skupnosti Vodovodni stolp ter v organizaciji Rdečega križa, sta prejela medaljo zaslug za narod. Marjeta Dežman, dolgoletna prizadovana delavka in dejavna v samoupravnih organih Temeljnega sodišča Kranj, je bila odlikovana z medaljo dela, ki pa jo je zaradi bolezni v njenem imenu prevzel tajnik sodišča Janez Hočvar. — Na sliki predsednik Skupščine občine Kranj Ivan Cvar izroča odlikovanje Aloju Laknerju. — Foto: F. Perdan

Upoštevali bodo zimsko sezono

Dopolnjeni predlog sprememb obdavčevanja turističnih objektov upošteva 20 odstotno olajšavo od odmerjenega davka v zimskih sezonah, kamor bodo šteli mesece od oktobra do konca marca

Kranj — Gorenjska turistična zveza je pred časom pripravila posvet predstavnikov gorenjskih uprav za družbene prihodke in društvenih turističnih delavcev o novem načinu obdavčevanja oddajanja zasebnih turističnih sob. Na tem področju v zadnjih letih beležijo stagnacijo, turistične sobe pa predstavljajo pomembno dopolnitvene turistične ponudbe, saj gost četrtnino delarja potroši za prenočitev v turistični sobi, ostalega pa pusti v turističnem kranju. Tudi z ugodnejšim načinom obdavčevanja želijo spodbudit oddajanje turističnih sob.

Pobude o spremembah so že nekaj časa prihajale predvsem od oddajencev turističnih sob in gostinske organizacij iz radovljške občine, kar je seveda razumljivo. Radovljška uprava za družbene prihodke je zato v soglasju in dogovoru z drugimi upravami za družbene prihodke na Gorenjskem pripravila osnutek sprememb, ki so jih obravnavali 10. oktobra na že omenjenem posvetu.

Razprava je dala nekaj dopolnil, predvsem pobudo poletni in zimski sezoni. Pri radovljški upravi so dopolnil, vključili v predlog sprememb obdavčevanja turističnih sob, ki ga je obravnaval izvršni odbor Gorenjske turistične zveze.

Davčna osnova za davek od obdavčevanja turističnih sob je celotni preddelek, dosežen z oddajanjem turističnih sob, ki ga je z upoštevanjem normativizacije.

Oddajalci, ki bodo več kot polovico prometa imeli v zimski sezoni deležni 20 odstotne olajšave od odmerjenega davka. V zimsko sezono bodo šteli mesece od oktobra do konca marca, čas torej, ko je veliko turističnih sob v kurjavo, vsled česar so se odločili za dve sezon.

Dve davčnih lestvic, za leto zimsko sezono, ni moč oblikovati, saj zakon o davkih občanov predpisuje stopnje za obdobje najmanj enega leta.

Novi način obdavčevanja turističnih sob je za oddajencev ugodnejši, zato lahko pričakujemo, da bo sprejet.

M. Volk

GLAS Ustanovitelji Glas občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — V. d. glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košček — Novinarji: Leopoldina Bogatej, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedov, Marija Volčjak, Cveto Zapotnik, Andrej Žilar in Danica Zlepšek — Fotoperior Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hahn — Predsednik Izdelateljskega sveta Mirk Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1987 kot tedenec, od januarja 1988 kot poltedenik, od januarja 1989 kot poltedenik, od januarja 1990 trikrat tedensko, od januarja 1994 kot poltedenik ob sredah v sobotah, od julija 1994 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 5150-603-3199 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialni, propaganda, računovodstvo 28-463, mail oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 750 din

ktivnega dela in rezultatov dela ena izmed osnovnih poti iz sedanjih ekonomskih težav.

• Ceprav je delegatski sistem oblikovan kot pomemben instrument delavskega razreda za uresničevanje, razvijanje in zaščito socialističnih samoupravnih produkcijskih odnosov, so v njegovem uresničevanju tudi deset let potem, ko smo ga opredelili z ustavo, prisotni strelinski problemi in težave. Temeljni vzrok je materialna osnova delegatskega odločanja tistih, ki dohodek ustvarjajo, o njegovi delitvi, še vedno zelo ozka.

• Ceprav so bili v združevanju doslej dosegli dočeni rezultati, mislim da so ti mnogo manjši od potrebe in realnih možnosti. Še vedno je razširjeno mnenje, da so glavne možnosti za povečanje proizvodnje in produktivnosti predvsem v novih investicijah, ne pa tudi v dohodkovem povezovanju.

• Zanimive so ugotovitve nekaterih znanstvenih ustanov, po katerih so posamezne delo-

vne in sestavljene organizacije sprejemajo, celo okrog 500 samoupravnih sporazumov. Strokovne službe tega ne morejo sprejemati, ne samoupravni organi, kaj sele delave. Prejeli normativizem, ki je zajel skoraj vsa področja v naši družbi, kaže, da je take sporazume trebno preveriti v vseh okoljih in vse spraviti v razumne okvire.

• Pri delu na kritični analizi funkcioniranja političnega sistema socialističnega samoupravljanja ne morejo biti podprtveni revolucionarne določbe, s katerimi se zagotavljajo delavci v združenem delu, niti ne odstopati od ustavnih načel in rešitev, s katerimi se zagotavljajo nacionalna enakopravljivost in obveznost republike in pokrajin. Mostno skrbijo za lasten razvoj in za razvoj in razširitev. Nedopustno je izmikanje življenja in v praksi potrjenim odnosom in legi, ki se izigravajo na osnovah dogovorov in sporazumevanja, tudi zdaj, ko je v preteklosti ustvarjeno politično vzdušje, v katerem čakajo predvsem sprememb nekaterih predpisov, ne pa sprememb obstoječih lastnega obnašanja, nedela, užupanja do delavcev, ukinjanje dejanskih monopoli, kadrovski politiki itd. in se tako poskušajo razpoloženje delavcev napalo usmeriti, se še naprej ohranjale možnosti manipulacij, ki se torej gromovnško in s političnimi vložki, odgovor terja predvsem kakšne sprememb, vse, kar o tem vendarle terje, vse racionalno razmišljanje in diskusijo proglaša za dogmatizem.

• Zveza komunistov se mora skupaj s jekativnimi silami v naši družbi konkretno odločno angažirati pri ugotavljanju in konstituiranju osebne in kolektivne odgovornosti. Pri tem seveda posebno vlogo v naloge država, ki svoje z ustavo in zakoni opredeljuje, da je obvezno upravljati mnogo učinkovite.

Referendum o združitvi sozdov KIT in Mercator

Za zdaj le kombinat in blejska zadruga

1367-članski delovni kolektiv Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske bo o združitvi s sozdom Mercator odločal v četrtek, decembra, delavci in kmetje blejske zadruge pa o priključitvi k novi sestavljeni organizaciji v soboto, 8. decembra.

Kranj — Zamisel o združitvi kmetijstva, živilstva in trgovine v osrednji Sloveniji je stara deset let; danes pa je oživelja letos, ko sta se Mercator in KIT (Kmetijstvo, Industrija, Trgovina) dogovarjati o združitvi v novo sestavljeni organizaciji Mercator-KIT, ki naj bi započela 19.500 delavcev, sodelovala z 500 kmeti in pridelovala hrano na celini slovenske kmetijske zemlje. Članicami obeh sestavljenih organizacij je že doslej tekla obsežna menjava. Mercator, ki s tem izstvom ustvari le dvajsetino prihodka, je največji kupec sozdu KIT in hkrati tudi novi največji dobavitelj. Drugo počelo, kjer se sestavljeni organizacijski doljnici dopolnjujeta, je izvoz. Mercator je največji izvoznik kmetijstva in živilstva v Sloveniji in s prodajo na tujem zemlji več deviz, kot jih potrebuje. Tukaj je eden največjih proizvajalcev hrane v Sloveniji, je usmerjen v preskrbo domačega prehrana in ima precejšnje težave z zagotavljanjem deviz za potrebe živilstva in predelovalne industrije. Interna banka, ki bo nastala z združitvijo, bo med največjimi poslovimi bankami v Jugoslaviji in bo zagotovila hitrejše uresničevanje načrtov.

V Kmetijsko-živilskem kombinatu Gorenjske, ki je več kot pet let član sozda KIT, menijo, da bodo povezani določno trgovsko in izvozno usmerjeno v Slovenijo. C. Zaplotnik

jeno organizacijo laže uresničevali večino zastavljenih ciljev. Združitev Mercatorja in KIT ne bo povzročila večjih organizacijskih sprememb v kombinatu: Oljariča bo ostala KŽK-jeva temeljna organizacija, čeprav so se kazale težnje, da bi se novemu sozdu priključila kot enovita delovna organizacija, Agromehanika in Ljubljanske mlekarne — tudi Strojni obrati Kozarje za zdaj nista našla skupnega jezika, združila se bosta le tozda v kombinatu — Mesoizdelki in Trgovina na drobno.

Potem ko so samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v KŽK Gorenjske podprli združitev KIT-a z Mercatorjem, so o priključitvi k novonastalemu sozdu začeli razpravljati tudi v gorenjskih kmetijskih zadrugah in trgovskih organizacijah. V kranjskih Živilih zamisli niso podprli, med zadrugami se je za zdaj odločila le blejska. 31 delavcev in 330 kmetov bo o priključitvi k novi sestavljeni organizaciji odločalo v soboto, 8. decembra, v zadružnih enotah na Bledu, Bohinjski Beli, v Ribnem, Gorjah in Zasipu. V Gorenjskih kmetijskih zadrugah so odločitev preložili na prihodnjo spomlad. V škofjeloški zadrugi za zdaj nad zapisilj niso preveč navdušeni. V Gozdarsko-kmetijski zadrugi Srednjava — Bohinj, kjer so do nedavnega imeli prisilno upravo, bodo najprej uredili notranje razmere, še potem bodo tudi preučili možnosti za priključitev k sozdu Mercator-KIT.

C. Zaplotnik

TUDI TO SE ZGODI

32-krat v Beograd! — Direktor Planike Anton Gros je moral 32-krat v Beograd »mehčat« uslužence (birokrate) v pristojnih uradih zapletene jugoslovanske administracije, da je zvrzel dovoljenja, soglasja, priporočila (in žige na njih), potrebna za uvoz opreme za novi obrat športne obutve v Kranju. Počasnost administrativnega kolesja in zapletenost postopka sta še toliko bolj nerazumljivi, ker bo Planika 90 odstotkov športne obutve, proizvedene v novem obratu, izvozila na zahodno tržišče in s tem prispevala kar precej tudi k ugodenosti jugoslovenskih deviznih bilanci.

Gospodarstveniki pravijo, da je trnova pot do soglasij, dovoljenj in vseh štampiljki pri nas nekaj običajnega. Zato bi tudi primer Planike bolj kot pod zgornji naslov (Tudi to se zgodi) sodil v rubriko — Tudi to se (redno) dogaja ...

25. novoletni sejem

Za vsakogar nekaj

Odprli ga bodo v petek, 7. decembra. Na njem bo poleg 100 domaćih sodelovalo 20 tujih razstavljalcev

Kranj — Prireditelji letošnjega 25. novoletnega sejma v Kranju, ki ga bodo odprli v petek, 7. decembra, napovedujejo, da bo to resnično potrošniško-prodajni sejem. Zanimanje zanj je bilo med razstavljalci precejšnje, različno blago postaja spet zanimivo za sejemske prodaje.

Tako prireditelji kot razstavljalci oblikujajo bogato izbiro najrazličnejših izdelkov, razna presenečenja in sejemske cene. Med razstavljalci tokrat zasledimo kranjsko Planiko, ki bo sodelovala z obutvenim programom. Prisotnost Gorenjskih oblačil je že tradicionalna. Privalen prodajni program pripravlja Slovenska avto. S široko ponudbo se bo predstavil Mercator. Po dolgem času bo na sejmu spet kranjska Elipta. Med 100 domaćimi razstavljalci bodo tokrat na sejmu najširše zastopani Mercator, Zarja, Merkur, Kovinotehna, Živila in Lesnina. Za raznovrstno ponudbo bodo poskrbeli tudi številni zasebni razstavljalci.

Na sejmu bo sklenjen tudi letošnji odkup opreme tujih razstavljalcev. Vrednost teh odkupov (opreme in blaga za široko potrošnjo) bo letos znašala okrog 12 milijard starih dinarjev. Odkup tovrstne opreme in blaga je pomemben tudi zato, ker velikokrat zelo skrajša dolgorajne administrativne uvozne postopek.

Na sejmu, ki bo odprt do 17. decembra, bo sodelovalo tudi 20 tujih razstavljalcev.

A. Ž.

V kranjski Mlekarni

Brez novih izgub

Ko so občinski intervencijski skladi, skladi skupnih rezerv in sestavljeni organizacija KIT (katere član je KŽK Gorenjske) z ne-povratnimi sredstvi in s posojili pokrili lansko izgubo 60 milijonov dinarjev, je Mlekarna kljub črnogledim napovedim sklenila letošnje tričetrtletje brez novih izgub.

Kranj — Nove cene mleka in mlečnih izdelkov — veljati so začele 25. julija letos — ter uresničevanje programa za izboljšanje gospodarjenja so pripomogli k temu, da je Mlekarna po letošnji polletni izgubi (9,6 milijona dinarjev) v tretjem trimestru po dveh letih spet poslovala brez izgub. Predelovalci mleka so s podražitvijo izdelkov za 28 odstotkov in mleka za 30 odstotkov ponovno dobili priznane izdatke za predelavo mleka. Zadnji skok cen reprodukcjskega materiala je ugodna cenovna razmerja že precej izničil, vendar še ne toliko, da bi v Mlekarni ob koncu leta spet treptali ob (novih) izgubah.

K ugodnejšim gospodarskim rezultatom so poleg cen pripomogli tudi varčevalni ukrepi, večja delovna storilnost, smotrnejše izkoriscanje predelovalnih zmogljivosti, boljša prodaja. V letošnjih devetih mesecih se je odkup mleka z Gorenjske povečal v primerjavi z enakim lanskim obdobjem z 356 tisoč litrov (ali za 3 odstotke), dokup mleka iz Ljubljane in Celja pa je v tromešecu julij—september znašal 188 tisoč litrov. Mlekarna je dnevno predelala v konzumno mleko in izdelava povprečno 75 tisoč litrov mleka, kar pomeni, da je v eni delovni izmeni obratovala s polno zmogljivostjo. V letošnjem tričetrtletju so v primerjavi z lanskim zmanjšali odpadek izdelkov za 4 odstotke; s tem in pa z boljšo ka-

Zirovska Alpina je v središču Kranjske gore, nasproti hotela Prisank, odprla novo prodajalno in s tem popestrila kranjskogorsko turistično ponudbo. — Foto: F. Perdan

Alpina prodaja v Kranjski gori

Zirovska Alpina je v središču Kranjske gore odprla novo prodajalno svojih izdelkov — Zanimiva in dovolj kvalitetna ponudba

Kranjska gora — Zirovska Alpina je minuli teden, pred praznikom republike, odprla novo prodajalno v središču Kranjske gore. Ob prodajalnam Alpine iz Žirov, ki uspešno prodaja svoje proizvode po vsej Jugoslaviji, se je tako pridružila še trgovina v našem najbolj znanim smučarskem središču v Zgornjesavski dolini.

Alpina zaposluje 1850 delavcev in je letos poslala na tržišče 2 milijona parov čevljev, predvsem športne obutve in smučarskih čevljev, ki so znani po vsem svetu. Od 2 milijonov parov letne proizvodnje izvozijo milijon 200 tisoč parov na konvertibilno tržišče in 300 tisoč parov na kliničko področje in takoj so tri četrtine njihove proizvodnje prodane v tujino. Z narocili so povsem zadovoljni, pa tudi s prodajo doma.

V Kranjski gori so že leta 1977 odprli prodajalno, vendar so poslovali v majhnem in neprimernem prostoru.

Nedavno je Alpinina trgovina v Kranjski gori pridobitev za ves žirovski kolektiv, saj je za takšno delovno organizacijo nadvse pomembno, da se približa kupcu v tistem kraju, kjer je za izdelke največ zanimanja, kjer se ukvarjajo s športno zimsko in poletno rekreacijo. Velikega pomena je tudi za samo Kranjsko goro nasploh, ker še s tem bogati turistična ponudba domačim in tujim gostom. Najbrž bo trgovina privabilna predvsem kupce iz sosednje Italije in Avstrije, ki se jim zdi naša športna obutev kvalitetna, prodaja pa se po znosnih cenah.

D. Sedej

Triglav konfekcija Kranj

Izdelki za pomlad in poletje '85 prodani

Kranj — Letošnje poslovno leto se bliža koncu. Decembra bo sicer lahko še spremenil poslovne rezultate, vendar v gospodarstvu že načrtujejo poslovanje v letu 1985. Obiskali smo delovno organizacijo Triglav konfekcijo v Kranju in se pogovarjali o očetnem letu, tako da ob koncu leta rezultati še ne bodo razvidni. Morebitna večja znižanja bodo razen tega brezmenila prihodnje poslovno leto.

»Letošnje leto našo konfekcijo lahko ocenimo za dokaj uspešno,« pravi direktor delovne organizacije Tone Marčun. »Tudi izgledi do konca leta so dobrni, saj smo proizvodnjo za to jesen in zimo prodajali že na začetku leta. Težave pa se kažejo v

trgovini, ker gredo konfekcijski izdelki slabo v prodajo. Zato po izteku zimske sezone lahko pričakujemo večja znižanja od običajnih. O znižaju cen letošnje proizvodnje se bomo pogovarjali še januarja prihodnje leta, tako da ob koncu leta rezultati še ne bodo razvidni. Morebitna večja znižanja bodo razen tega brezmenila prihodnje poslovno leto.«

»Kako kažejo prve ocene?«

»Celotni prihodek se je v devetih mesecih povečal za 51 odstotkov, dohodek za 49, porabljeni sredstva pa za 53 odstotkov. V panogi konfekcije v Sloveniji smo po dohodku na zaposlenega, čistem dohodku in akumulaciji na prvem mestu. Tudi pri osebnih dohodkih smo sorazmerno visoko ceprav ne na prvem mestu. Kaže, da bo konec leta znašal povprečni osebni dohodek zaposlenega v naši delovni organizaciji med 26 in 27 ti-

sto dinari. Letos smo si še posebno prizadeli za konvertibilni izvoz. Realni porast izvoza v primerjavi z letom 1983 bo znašal okrog 12 odstotkov, po obsegu proizvodnje oziroma po finančnih kazalcih pa bo kar za 50 odstotkov večji. Na naši proizvodnji konfekcije bo izvoz predstavljal prek 80 odstotkov celotne proizvodnje. Za povečanje izvoza smo si prizadeli tudi pri proizvodnji robljenih izdelkov. Na tem področju za zdaj dosegamo še skromnejše rezultate.«

»Kakšne so prve ocene za prihodnje leto?«

»Glavna skrb je načrtovanje novih modelov. Spremljamo domačo in tujico modro. Ceprav so pogoji prodaje zaradi nenehnega padanja kupne moči in inflacije vse slabši, proizvodnje ne bomo zmanjševali. Še bolj se bo treba usmeriti v izvoz, kjer na primer na konvertibilnem trgu že dosegamo boljšo kalkulativno ceno kot na domačem. Izvoz bo v glavnem usmerjen v Zvezno republiko Nemčijo, kjer s partnerji, katerim prodajamo kvalitetne modne izdelke za manjše modne hiše, že vrsto let dobro sodelujemo. Sicer pa imamo konfekcijsko proizvodnjo za pomlad, poletje '85 tako na domačem kot na tujem trgu razprodano. Slabše za zdaj kaže programu robljenih izdelkov predvsem zaradi stihijskega uvoza materialov in tudi izdelkov, ki se pokrivajo s tovrstno našo proizvodnjo. Seveda pa bomo tudi prihodnje leto morali računati na pametno cenovno politiko, modno in kvalitetno ponudno. To pa bo pomenilo čim bolje izkoristiti materiale, ki nam jih bo ponudila domača tekstilna industrija.«

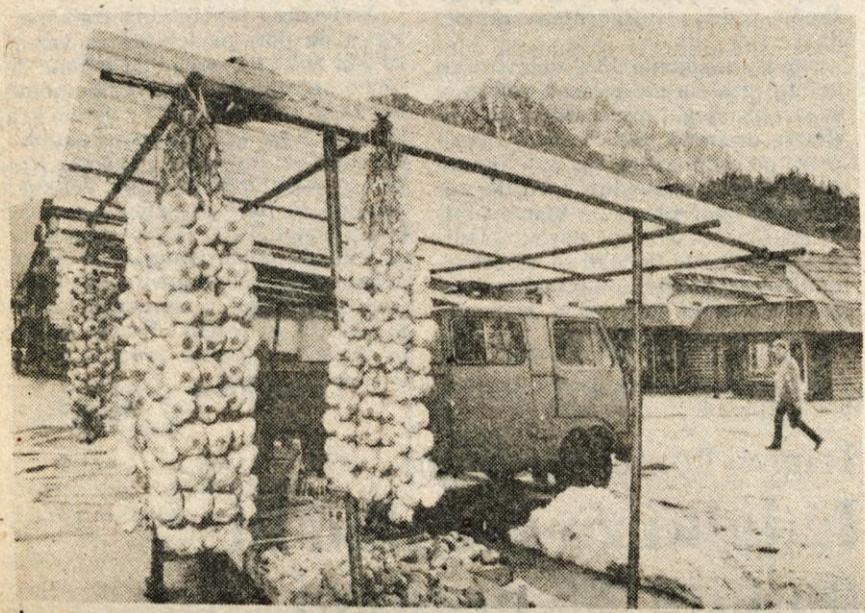
A. Žalar

Črni gozd — namenu so ga predali pred praznikom republike — bo pridobitev za tržiško občino. — Foto: F. Perdan

Proslava in proglašitev za častnega krajana — V prostorih osnovne šole v Kokri je bila v soboto, 1. decembra, svečanost v počastitev praznične republike. Udeležili so se je predstavniki družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti, v imenu občinskih družbenopolitičnih organizacij in skupščine pa Franc Puhar-Aci. Na svečanosti so proglašili dr. Avguština Laha in njegovo ženo Dušo za častnega krajanega. Dr. Avguština Lah, ki je v začetku septembra letos praznoval 60. rojstni dan, že vrsto let aktivno sodeluje s krajanji Kokre. Po njegovi zaslugu je danes zdaj zgodovina Kokre veliko bolje poznana. Njegova roka je upodobila več utričkov iz tega dela kranjske občine. Te slike zdaj krasijo prostore družbenopolitičnih organizacij v Kokri. Na sliki: dr. Avguština Lahu je Plaketo o imenovanju za častnega krajanega izročil predsednik krajevne konference socialistične zveze Kokra. — A. Ž.

Snega ni, česa pa dovolj — Prodajalci ob improvizirani stojnici sredi Kranjske gore so verjetno prepričani, da kupce mika predvsem česen. Kilogram stane 300 dinarjev in čeprav je dovolj kvalitet, ne gre v promet. Kranjskogorci ga imajo najbrž že dovolj za domače koline in zaseko, tujce pa kljub vsestranski združljivosti ne mika, da bi ga grizljali na sprehodih... (D. S.) — Foto: F. Perdan

VAŠA PISMA

NA PLANINI POVOD NI VROČE

Da na Planini povod ni vroč, bi najbolj vedeli povedati stanovnici pritličnih in zgornjih stanovanj v naselju Planina H. Ker sem eden izmed teh stanovalev, bi želel v zvezi z objavljenim člankom v »Glasu« dne 16. novembra 1984 pod naslovom »Na Planini je vroč«, povedati nadaljnje:

Tretjo zimo stanujemo v novem trinadstropnem bloku in sicer v ulici Juleta Gabrovška 30. Stanovanje je pritlično. Tri stene stanovanja so zunanje. Takih stanovanj je na Planini precej. Prvi dve zimi smo v stanovanju prav zmrzovali. Termometer je pokazal 15–16 stopinj. Kljub temu pa smo plačali isti znesek za ogrevanje, kot druga stanovanja, ki so bila precej toplejša. Lansko jesen sem zato očistil radiotor, dodatno zatesnil okna in vrata, vse v prepričanju, da bo čez zimo toplejše. Bilo je vseeno hladno. Zaradi tege sem letosno jesen v dnevnih sobi obstoječi radiotor nekoliko podaljšal z namenom, da nas vsaj v enem prostoru ne bo zeblo. In res je letos bolje, celo dobro je, saj v dnevnih sobi kjer je sedaj najtoplje pride toplota do 20 stopinj. Je to prevrteče? Z dosedanjim toploto 19–20 stopinj smo zadovoljni, niti več nas ne zebre, niti nam ni vroče.

Ugotavljaja pa se, da so nekatera notranja stanovanja res prevrteča in včasih segreta do 25 stopinj. Tako ugotovitev je slišati samo od nekaterih »notranjih« stanovalev. Ti prav gotovo del topote dobivajo od nas »zunanjih« pritličnih, ki smo jim enostavno topotno izolacija. Jasno je, da imajo zato po nekaj stopinj toplejše prostore. Če bi oni imeli 19–20 stopinj, bi nas v pritličju ali zgoraj pri 15–16 stopinjah krepko zeblo. Radiotor se zlahkoto zapre, če je prevrteče tokna.

T. R. Kranj

Bralcu se zahvaljujemo za mnenje. Obljubljamo, da bodo povprašali, kaj je z vašimi radiotorji oziroma zakaj nimate večjih, ker stanujete v pritličju. Odgovore bomo objavili v eni prihodnjih številk.

Uredništvo

Zaplet se je končno razpletel

Maloprodaja in Veleprodaja, temeljni organizaciji Živil, sta se menda sporazumeli glede preskrbe in prodaje kislega zelja in repe

Kranj — Sporna zadeva v zvezi s prodajo kislega zelja in repe iz četrov se je v prodajalnah Živil v Kranju začela nekako v začetku leta. Tržni inšpektorat Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko je takrat ugotovil, da pri nepakiranem zelju in repi neupravičeno računavajo vrečke. Ko so zaračunavanje vrečk prepovedali, pa so se začele drugačne težave. Kupec je moral poslej imeti vrečko s seboj, v nekaterih prodajalnah pa sta nepakirano kislo zelje in repa izginila iz prodaje.

Zadeva okrog prodaje nepakiranega zelja in repe med letom še vedno ni bila urejena, saj je v začetku novembra v trgovine ponovno prišla iz Temeljne organizacije združenega dela Maloprodaja okrožnica, ki je prepovedala prodajo kislega zelja in repe iz četrov. Poslovodji, ki tega ne bi upoštevali in bi prodajo kislega zelja ali repe iz čebra tvegal še naprej, je grozil disciplinski ukrep.

Tako je sredi minulega meseca prišlo do naravnost smešnega položaja. V Živilih ni bilo moč dobiti kislega zelja ali repe iz četrov. Že v sosednjih prodajalnah Kmetijsko-živilskega kombinata pa je bilo takšnega Živilinega kislega zelja in repe dovolj. Dobil ga je lahko vsakdo, pa če je imel vrečko ali ne. Zmedo je dodobra izkoristil neki zasebni prodajalec na kranjski tržnici. Kislo zelje iz čebra je nekaj časa prodajal celo po 150 dinarjev za kilogram, čeprav je v trgovini cena 52,53 dinara.

Do zapleta je torej prišlo, ker so vrečke, ki jih niso smeli posebej zaračunavati, pomenile za tozd Maloprodajo dodatni strošek in trgovina si je s prodajo vakuumsko pakiranega zelja in repe obetaла večji zaslužek. Cena za kilogram tako pakiranega zelja je namreč 96 dinarjev. Vendar so se le redke gozdinje tako zaradi cene kot zarađi navade odločale za nakup takšnega zelja ali repe. Bežna anketa, ki smo jo pred prazniki naredili v Živilnih prodajalnah v Kranju, je pokazala, da vakuumsko pakiranega zelja prodajo zelo malo, dà pa je povpraševanje po kislem zelju iz četrov veliko. To so potrdili tudi v prodajalni Kmetijsko-živilskega kombinata. Čeprav je zaslužek pri prodaji vakuumsko pakiranega zelja večji, ga prodajo tako malo, da razlika ne more nadomestiti sicer manjšega zaslužka pri nepakiranem zelju.

Na pogled smešna zadeva se je nazadnje tako zaostriła; da so se potrošniki začeli že resno pritoževati. Pa ne le potrošniki. Tudi dobavitelji zelja, kooperanti Gorenjske kmetijske zadruge so bili v zadregi, ker so bili nenadoma postavljeni pod vprašaj pogodbe o pridelavi zelja. Pri tem je odveč pojasnjevati, da je Gorenjska že od nekdaj znana po pridelovanju zelja.

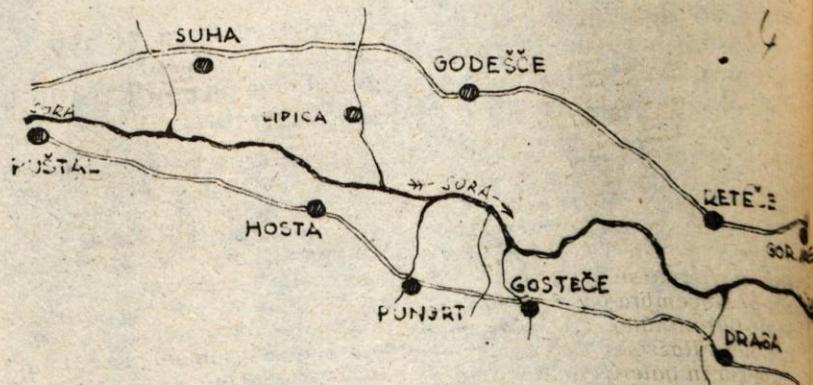
V sredo, pred praznikom, ko smo v prodajalnah še delali anketo, se je spor v Živilih vendarle razpletel. Že v soboto, 1. decembra, je bilo v Živilnih prodajalnah v Kranju spet kislo zelje. V trgovinah so dobili navodilo, da vrečk ne smejo posebej zaračunavati. Sporno zadevo sta menda uredila oba Živilina tožda — Maloprodaja in Veleprodaja. Upajmo, da tokrat dokončno, da pikolovska zadeva ne bo čez čas spet bivala duhovje ter povzročala na trgu zmede.

A. Žalar

POPOTNI UTRINKI

Crtomir Zorec

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(111. zapis)

Zima mi je zaprla poti v loško hribovje, zato bom v teh zadnjih zapisih tega leta pač ostal lepo v dolini, na ravnom.

SUHA HOSTA JE V PUNGRTU IN NA GOSTEČAH DRAGA

Na prvi pogled zagosten stavek, je pravzaprav le šala: vsebuje moj načrt poti do Puštala navzdol ob že združeni Sori. Od Suhe me bo pot vodila skozi vasico Hosto, Pungrt in skozi Gosteče v Drago!

STARALISTINA

Celih 1011 let je poteklo 23. novembra, kar je cesar Oton II. v darsilni listini loške posesti brižinskim škofom, omenil mejni »castrum Bosisen« na koncu Poljanske doline ob Sori.

Vrslo let je trajalo ugibanje, kje naj bi natanko stal ta zagoten »castrum«, po naše grad, trdnjavica ali le utrjeno gradišče? Končno je le prevlado mnenje, da bi utegnil Bosisen stati na območju današnjega Puštala. Saj tudi njegovo ime kaže na to: Burgstelle, t. j. gradišče ali kraj kjer naj bi nekoč stal grad. (Tak izvor imena pripisuje Puštal dr. Pavle Blaznik, v nasprotju z zgodovinarjem Pokornom, ki pravi, da imo Puštal pomenja le hleva loškega gradu — Burchstall! Ker se srečamo s »Puštali« tudi drugje, kjer velja ta oznaka za nekdanja gradišča, ostani mo pri Blaznikovi razlagi.)

GRAD BOSISEN

Ker je bila navada, da so srednjeveške gradove postavljali na vzpetinah, lahko domnevamo, da je Bosisen stal na današnjem Hribcu nad Puštalom. Seveda o davnih grajski stavbi ni več nobenega sledu, pač pa stoji na hribcu, le 35 m visoko nad ravnino ob Sori, cerkvica Sv. Križa. Postavili so jo v 18. stoletju Puštalski gospodje. Pod cerkvijo je še starejša velika kripta (»puščavica«), ki kaže na še starejšo stavbo, kot je današnja. Velja omeniti, da cerkvica Sv. Križa, ki se tako lepo dviga nad puštalskimi strehami, hrani dragocene freske slovenskega baročnega slikarja Franca Jelovška. Oltarna slika je delo Janeza Šubic. Tudi Matija Bradaška ima v cerkvi nekaj svojih podob.

Ne le zagotoneno ime nekdanjega gradu ali gradišča nad današnjim Puštalom, ki je pravzaprav le predmetje Škofje Loke; tudi dejstvo, da je Bosisen naistarejši gorenjski »castrum«, ki ga omenjajo srednjeveške listine, je pomembno za našo staro zgodovino.

SVOBODNJAK PRIBISLAV

Tembolj se mi vidi nekdanji Bosisen zanimiv tudi zaradi listinskih navedb, da je bil še pred prihodom škofov gosposke na Loško, v lasti Pribislava,

Predoslje: zasluži Belica tako zveneče ime? — Potok, ki izvira pod Storžičem, teče skozi vse tri Bele in skozi Predoslje, se imenuje Belica — pravijo poznavalci preteklosti — ker teče prek belih kamnov. Nekdaj je to gotovo zares veljalo, dandanes pa so kamni prekriti z umazanijo, dobili so druščino raznoravnih odpadkov. V predprazničnih dneh so nas krajani Predoslje opozorili, da pod mostom v bližini Dolharjevega mlina spokojno leži v Belici lepo spitan pušek. Kdorkoli že ga je odvrgel v potok, je velik pacek, ki mu ni mar oskrnjanja narave in se ne zaveda morebitnih posledic. V Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske so takoj, ko so zvedeli za pujska v Belici, poslali tjakaj vozilo, ki je odpeljalo prasička v ljubljansko kafilerijo (obrat za predelovanje poginulih živali). — cz — Foto: F. Perdan

V okviru filmskega gledališča haja ta teden v gorenjske kinematografe angleška glasbena mladinska drama QUADROPHENIA. V tretji 4. decembra, ob 17. in 19. uri bo programu v kinu v Tržiču, v peti 5. decembra, ob 18. in 20. uri bo sporednu v kinu Dom Kamnik, v četrti, 6. decembra, ob 18. in 20. uru v kinu Center v Kranju in v peti 7. decembra, ob 17. in 19. uru v kino Jesenice.

Film je eden redkih primerov, da se rock glasba in filmska zgodba prepletata sprejemljivo. Filmu se zna, da ga je režiral človek, ki se šola v praksi; posnel je namreč vilenja dokumentarna dela za angleško televizijo. Tako je prišel v srednjeveški življenjem, s sodobno neracijo. Vsebinsko osnovno je podala velika plošča angleškega sambla »WHO« z istim naslovom.

Leto 1964. Jimmy se kljub zgodbi svojih staršev odloči, da bo živel v narekujejo pravila obnašanja oblačenja skupine mladih na mestih Motov. Takšna odločitev pride do vrste zapletov, ki se pritoži do vlastne živiljenje, nadaljuje v službi in nazadnje deklometrom. Moti pa niso edina skupina, ki stajajo se Rokerji, ki so s premičnim strelom spopada, ki preraoste v družbeni konflikt, kaj pravzaprav mladih podjetje Seveda brez bolj utemeljenega vzročnika — zakaj? Prav na to vprašajo odgovoriti film: zakaj mladi ne počne nekaj, kar ne ustreza niti živi niti ljudem niti mladini same. Najbolj občutljivi najdejo resitev v smerti, kot na primer Jimmy, ki nakazira antijunk film.

Film sicer zadosti potrebuje brega filma, hrkrati pa doseže zavidljivo raven komercijski uspeh. Dokaz, da so uspešni filmi, ki jih nista dobri filmi. V svoji poslanosti sporoča, da so otroci predelovanje poginulih živali.

Dela avstrijske slikarke — V razstavišču Mestne hiše v Kranju so v torek, 27. novembra odprli razstavo slik avstrijske slikarke Christine de Pauli-Baranthaler. Predstavlja se s ciklusom slik »Človek in njegovi strahovci«. Razstava sodi v okvir kulturne izmenjave med Gorenjskim muzejem in galerijo An der Stadtmauer iz Beljaka. (na sliki slikarka). Foto: F. Perdan

Razstava v Šivčevi hiši v Radovljici Dela Albina Polajnarja

Retrospektivna razstava ob 60-letnici slikarjevega rojstva
v Šivčevi hiši na ogled do 10. decembra.

Slikarski lik Albina Polajnarja je dokaj samosvoj, odmaknjen od najnovnejših tokov v likovni umetnosti, pogojen s slikarjevo osebnostjo in rojstno bohinjsko dolino z njeno posebno barvno razpoloženjskoščjo. Od leta 1958, ko je diplomiral na Akademiji uporabnih umetnosti v Beogradu in vse do leta 1980 je bil zaposlen kot likovni pedagog na osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Od tedaj naprej deluje kot svobodni umetnik. Vrstno let si je prizadeval za ustavnovitev in delovanje združenja domačih likovnikov z imenom ALPALIK, kar je v veliki meri odrazil slikarjeve želje po preseganju lastne osamitve. Več nastopov slikarjev v Bohinju in v drugih krajih Gorenjske so njegova zasluga. Skupina ni prav zaživel, ker razen krajevne pripadnosti ni imela več jih povezovalnih lastnosti.

Obremenjenost s pedagoškim delom in oddaljenost od večjih likovnih središč nista ovirali Albina Polajnarja pri njegovi slikarski in razstavni dejavnosti. V poznih petdesetih in v šestdesetih letih je obšel velik del slovenskega prostora, razstavljal pa je tudi v Beogradu, Gradišču, v italijanski Gorici itd. Kasneje je radil razstavljanja nekajkrat omejil, vendar je ostal v slovenskem prostoru stalno navzoč.

Število razstavljenih del v Šivčevi hiši je sicer skromno, vendar so med njimi psihično poglobljeni portreti in dve krajini iz konca petdesetih let, ki sodijo med avtorjeva najboljša dela. Za popolnješo podobo Polajnarjevega slikarskega ustvarjanja manjkajo na razstavi posamezna dela iz njegovega surrealističnega obdobja in nekateri poskusi približevanja abstraktnemu slikarstvu. V nadrealističnem, sanjskem, pravljičnem in fantastičnem slikarskem izrazu je Albin Polajnar ustvaril nekaj zanimivih figurativnih kompozicij, medtem ko abstraktna umetnost nikoli ni bila njegova domena. Obžalujemo lahko, da se slikar ni več ukvarjal s portreti: predvsem njegove zgodnje portrete odlikuje poleg podobnosti z modelom ekspressionistično poglobljen izraz.

Najbolj izstopajoča in zgodaj uveljavljena stilna komponenta v Polajnarjevem slikarstvu je ekspressionizem. Čeprav je iz ljubljanske šole za oblikovanje prinesel trdno realistično risbo, o kateri priča n. pr. portret Marije, se je na akademiji v Beogradu ogrel predvsem za ustvarjanje v barvi. Dela iz beograjskega obdobja so eksprezivna, barvna skala je namenoma ubita in zožena, pri nanašanju barv prevladuje lopatica. V portretih, nastalih po odhodu z akademije, se slikar poslužuje impresionizmu bližnjega nanašanja barv, ki se dobro povezuje z ekspressionističnim izrazom v sliki. Pri nadaljnjem poglavljanju v svet barv se slikar močno približa fauvizmu. Kasneje, nekako v drugi polovici šestdesetih let začne vnašati v barvno tkivo slike ostre črne konture, ki so s prvočno zasnovno slike pogosto v protislovju. Motivi dobivajo realistični obrisni skelet, ki ga slikar polni s povsem svobodnimi barvnimi poudarki in tako spreminja njihovo prvotno zamisel. Težak barvin in svetlobni izraz, lasten bohinjski krajini in pogojen s slikarjevo naravo, je ob uporabi svobodno izbrane barvne skale spremenjen, slike postanejo lažje in živahnejše, nimajo pa več tiste notranje moči kot nekoč. Slikarjeva kombinirana tehnika lopatic in čopiča se spremeni v pravček igro, prav tako je igra doslikavanje že naslikane kompozicije z naknadnimi korekturami, ki so slike pogosto v škodo. Vendar imajo tudi med kasneje nastalimi slikami v živih in kontrastnih barvah nekaj prepričljivo učinkujocih krajinskih upodobitev, ki jih na razstavi mogoče najbolje zastopa slika Pozabiljeno iz leta 1982.

Ustvarjalna krivilja Albina Polajnarja je najvišja v njegovem zgodnjem obdobju. Iz ostrega opazovalca in odličnega risarja na srednjih šolah se na akademiji razvije v močnega kolorista z miljejsko in osebnostno pogojeno barvno skalo, ki v gledalcu ustvarja občutje melahnolije in zapusti v zgodnjih pokrajnah in pôrtah del traorne umetniške vrednosti. Nadaljnja likovna iskanja nihajo od bolj ali manj uspehl stvaritev. Praviloma so kvalitetnejše figuralne kompozicije in krajine, v katerih je slikar dal več prostosti svoji spontani barvni senzibilnosti in osnovni ekspressionistični naravnost.

Kot svobodnemu umetniku se ponuja Albinu Polajnarju mnogo več časa za realizacijo njegovih ustvarjalnih načrtov in s tem tudi več možnosti za tesnejše likovno povezovanje s celotnim slovenskim prostorom. Želeli bi, da bi nam upodobil še več Milen, Marjan, bohinjskih kmetov in žena, še več Mostnic, kakršna je Mostnica I. iz l. 1956.

Povezanost in zvezanost s svojim krajem in njegovimi značilnostmi se kaže tudi v slikarjevi opremi slik. Lesene, stare, temno sive lete, ki okvirjajo Polajnarjeva olja, so po eni strani poceni, a imajo tudi globliji vzrok: zdaj se povezujejo s temačnostjo razpoloženja v slikah, drugič spet umirajo kontrastno barvitost v njih. Maruša Avguštin

Nova kaseta

Maček Muri in muca Maca

Pri Založbi kaset in plošč RTV Ljubljana je izšla nova kaseta za otroke. Ker podobnih ni na pretek, je to vesel dogodek. Dvanajst besedil iz knjige Kajetana Koviča Maček Muri je uglasbil Jerko Novak, z vokalno interpretacijo jim svoj pečat daje Neča Falk. Kovičevi pravljenci junak Maček Muri, Muca Maca, Maček Falot in Maček Čcombe so v uglasbljenih pesmih na novo zaživeli.

Pesmice s kasete gredo hitro v ušesa, za kar so poleg Jerka Novaka in Lade Jakša, otroškega glasbenega pedagoga, poskrbeli še glasbeniki Karel Novak, Tone Dimnik, Igor Leonard in Aleš Kacjan. Pravorstno glasbeno izvedbo sta duhovito in bogato aranžirala Jerko in Jakša.

Po knjigi o mačku Muriju smo torej dobili še kaseto. Prav bi bilo, da bi založbi (Mladinska knjiga in Založba kaset in plošč pri RTV Ljubljana) našli skupni jezik za izdajo knjige in kasete ali kar knjige s ploščo. Izdajateljski stroški bi bili tako nižji. S kasete namreč ne spoznamo celotne zgodbe o mačku Muriju. Kovičeve pesmi pa kaseti niso priložene.

Veliko zanimanje za predstave v Ljubljani

Radovljica — V radovljški občini občinski sindikalni svet, kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij že nekaj let vodijo kulturno akcijo za delavce, ki ima velik odmev. Posebej obisk predstav v osrednjih slovenskih gledaliških hišah v Ljubljani presega vsa pričakovanja.

Oktobra in novembra letos so organizirali ogled predstava Mestnega gledališča Ljubljanskega »Pod Prešernovo glavo«. V dveh terminih si je predstavo ogledalo 730 delavcev. Še večje pa je zanimanje za ogled Gorenjskega slavčka v ljubljanski operi, saj med drugimi pevci nastopa opera pevka, rojakinja Olga Gracijeva. Novembra si je opero ogledalo že 500 delavcev, ogled bodo organizirali še v sredo, 5. decembra in v sredo, 12. decembra. Avtobusi bodo odpeljali iz Bohinja, Bleda, Radovljice, Begunj in Lipnice. Vsak udeleženec prispeva le po 150 dinarjev.

Dnevi plesa v Ljubljani

Ljubljana — V Cankarjevem domu v Ljubljani bodo 7., 8. in 9. decembra potekali »Dnevi plesa '84«. Sodelovali bodo: Studio za izrazni ples iz Ljubljane, Studio za svobodni ples iz Ljubljane, Plesno gledališče iz Celja, Plesna skupina Mladinskega gledališča iz Tržiča, Plesna skupina Arruba iz Ljubljane, Plesna skupina Akt iz Celja, Zagrebški plesni ansambel, Mladinsko gledališče iz Ljubljane, Plesna kuhanja iz Murske Sobote, Plesna skupina T4 iz Ptuja, Plesna skupina Magra iz Maribora in plesalka Sonja Vukičević iz Beograda. Poleg plesnih predstav bodo imeli več pogovorov o predstavah, ter video in filmskih prikazov plesa. V predvečju srednje dvorane bo razstava umetniških fotografij Božidarja Dolenca o plesu.

Tone in Vojko Svetina razstavlja v skupščinski avli

Radovljica — V avli občinske skupščine so pred prazniki odprli razstavo likovnih del Toneta Svetine in njegovega sina Vojka. Tone Svetina se predstavlja s 15 varjenimi skulpturami iz jekla, Vojko Svetina pa s 16 risbami v tušu in z 20 barvimi slikami. Razstavo si lahko ogledate vsak dan v delovnem času občinskih upravnih organov.

Ni važna ne starost, ne vrsta glasu

Radovljški pevski zbor društva upokojencev vabi v svoje vrste

Radovljica — Moški pevski zbor Društva upokojencev LIPA iz Radovljice poje že štirinajst let. Kakšni dve krizi je že prestajal, njegov obstoj je visel na nitki, pa si je vedno znova opomogel. Pred dvema letoma je zbor štel 28 pevcev, letosne poletje pa že skoraj polovico manj. Zdaj v zboru spet poje 17 pevcev. Radi bi zbor spet malce povečali, zato vabijo medse vse, ki radi pojope, nastopajo. Zbor vodi mlada pevovodkinja Beti Demšar iz Radovljice. Ni pomembno, kakšne vrste glas kdo ima, niti koliko je star, pravijo radovljški upokojenci, važno je le, da radi pojope, da bo hodil disciplinirano na vaje. Vsako sredo ob 19. uri imajo radovljški pevci vajo v Domu upokojencev v Radovljici. Ni se treba posebej prijavljati, kar oglasijo naj se vsi tisti, ki bi se jim radi pridružili. Deležni bodo lepih večerov. (dd)

Stalna razstava o delavskem gibanju — Pred letošnjim praznikom republike so v obnovljeni Kosovi graščini na Jesenicah v zgornjih prostorih odprli prvi del stalne razstave o zgodovini delavskega gibanja in medtem ko spodnje prostore namenjajo galerijski dejavnosti. Kosovo graščino so povsem obnovili, fasada je privlačnejša. Kulturna skupnost Jesenice se trudi, da bi bili kmalu primerno urejeni vsi notranji prostori, namenjeni razstavam in galerijam, na ogled bodo tudi nekdanji gestapovski zapori. — Foto: F. Perdan

Razstava o jeseniškem delavskem gibanju

Jesenice — V sredo, 28. novembra, so v Kosovi graščini odprli razstavo o zgodovini delavskega gibanja in NOB na Jesenicah. Pripravila sta jo občinska kulturna skupnost in odbor za ureditev muzeja, zasnoval jo je Tone Konobelj. Sočasno so odprli razstavo skulptur, risb in grafik akademika kiparja Draga Tršarja.

Dokumentarna razstava niza razvoj delavskega gibanja na Jesenicah od leta 1869, ko je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba, ki se je kmalu obogatila z večino železarških obratov na tedanjem Kranjskem. V kriznih 70. letih jih je rešila koncentracija in leta 1890 je na Savi začela obratovati nova železarna, ki je združila proletariat vse Kranjske. S tem se je moč delavskega razreda krepila. To potrjuje prva stavka leta 1891. Delavstvo se je začelo združevati in organizirati vendar je njihovo moč hromila neenotnost. Spomladis 1904 je izbruhnila prva generalna stavka. Kasneje jih je bilo še več, največja pa leta 1935. Po prvi svetovni vojni se je delavstvo začelo množiti.

Stalno razstavo o delavskem gibanju in NOB na Jesenicah domiselnopopoljuje razstava skulptur, keramik, risb in grafik akademika kiparja Draga Tršarja, ki ga poznamo kot avtorja spomenika revolucije v Ljubljani. Njegovi Demonstranti, Manifesti so imeniten prikaz, kako je moč vojno tematiko monumentalno ukleniti v bron.

Likovna prizadevanja na Gorenjskem — V malo galeriji in v steberščini dvorani Mestne hiše v Kranju so v torek, 27. novembra odprli razstavo Likovna prizadevanja na Gorenjskem, ki tokrat vsebuje risbe in skice. Foto: F. Perdan

Iskanje bistva krajine

V četrtek, 15. novembra, so v prostorih osnovne šole na Trati v Škofji Loki odprli razstavo akvarelov Edija Severja, ki je sicer grafični delavec v tiskarni Mladinske knjige. Edi Sever je prvič samostojno razstavljal leta 1968 v Škofji Loki v Knjižnici.

Likovno delo Edija Severja je razpeto med tipajoče poteze s svinčnikom in čopičem, med risarskim in slikarskim hotenjem. Te poteze zarisujejo življenskà spoznanja na poti do popolnejšega formalnega znanja. Da se je Edi Sever posvetil tokrat akvarelni tehniki, ne more biti zgolj slučaj, kajti oljnata barva je s svojo gostoto in kritnostjo zapeljevala slikarja v kar se da verno posnemanje narave, medtem ko lahko z mokrim čopičem akvarelnih barv prelije na papir sponost prosojnosti zelenega listja in vzbudi zračnost modrega neba ali sivino oblačnosti.

Severjev motivni svet se že spočetka stavlja z naravnim okoljem, pokrajino domačega konca ali s tisto, ki jo je spoznal kot udeleženec raznih slikarskih srečanj drugod. Krajina, domača ali tuja, premore stalnost in spremenljivost ter za slikarja ne sme predstavljati zgolj opljive resničnosti o lastnih doživljajih ob njej, pri čemer poskuša slikar v vizualni resničnosti odkriti podobno situacijo, jo zdržati na sliki in pri tem v dokončni podobi abstrahirati vse tisto, kar mu ni potrebno. Edi Sever je do tega spoznanja prišel postopoma. Tri faze razvoja lahko spremjamamo ob razstavljenih akvarelih.

Prva je zajeta v akvarelih z očitno željo čim vernej prenesti motiv — krajino na slikarsko ploskev. Kar pomeni prepisovanje narave brez tipičnega osebnega slikarskega prepričanja. Druga je sestavljena iz spletja navidez kaotično razmetanih mokrih potez, s katerimi je priklenil na papir posamezne predmete, ki se razvrščajo v prostor po arhitektonsko določenih zakonih pejsja. V tretji, ko prvi dve preobremenjujeta sliko s svojo nabito govorico odvečnosti in barvnih tonov, se slikar odloči za »čiščenje«. Z odpuščanjem (abstrahiranjem) vsega nepotrebnega razriše z nekaj potezami čopiča bistvo krajine, in v tem značajskem povzetku naslika zračen in prosojen akvar.

Andrej Pavlovec

Ekipa Vatrostalne: (od leve proti desni) Rudi Šapek, Milenko Perič, Ivan Železnikar, njegov sin Srečo in Ante Bazó. V ospredju del bogate zbirke pokalov, ki jih je ekipa osvojila na domaćih in mednarodnih tekmovaljih.

Kegljaška ekipa Vatrostalne

Na svetovno prvenstvo z malico v torbi

Jesenice — Kegljanje na ledu je v javnosti malo poznani šport, med mladimi ni velikega zanimanja zanj in tudi časopisna poročila s tovrstnih tekmovalj so običajno skopa. Pa vendar: Jugoslovani, bolje rečeno kegljači na ledu iz Gornjesavske doline, dosegajo v tem športu imenitne uspehe tudi na tako pomembnih tekmovaljih, kot so evropska in svetovna prvenstva. Spomnimo se: jesenski kegljači na ledu so v preteklem četrtnostletju osvojili deset kolajn — osem na evropskih prvenstvih in dve lani na prvem svetovnem prvenstvu v Frankfurtu.

Med 18 kegljaškimi ekipami v Sloveniji s skupno 200 registriranimi tekmovalci (mimogrede: Švica ima 50 tisoč kegljačev na lednu, Avstrija 81 tisoč, Italija 45 tisoč) je zadnja leta najuspešnejša jesenska Vatrostalna. Njeni člani: Milenko Perič — vodja slovenskih gradbišč v Vatrostalni, Rudi Šapek — izmenški delovodja v Železarni, Ante Bazó — zidar v Gradbincu, Ivan Železnikar — električar v Elinu in njegov sin Srečo — električar v leski Verigi so lani na prvem svetovnem prvenstvu v kegljanju na lednu po srditem boju z Avstrijo osvojili bronasto kolajno. Rudi Šapek, gorenjski in slovenski (državni) prvak, je za nameček osvojil še kolajno enako že žlahtnosti na tekmovalju v bližnjem in zbijanju.

»Kegljaška ekipa Vatrostalne je nastala pred dvanaestimi leti, ko je naša delovna organizacija praznovala 10-letnico,« pravi Milenko Perič. »Takrat so na Jesenicah priredili sindikalno prvenstvo v kegljanju na lednu, na katerem so nastopili tudi tekmovalci iz Vatrostalne. V nekaj letih se je oblikovala ekipa, ki doslej že dejetljivo nastopa v isti sestavi. Na prvem turnirju v Avstriji je zasedla nehnaležno zadnje mesto, potem je bila iz leta v leto boljša. Doslej najuspešnejša je bila lanska sezona, katere vrhunc je bilo svetovno prvenstvo v Frankfurtu. Letos nam gre zaenkrat še vse po načrtih. Naš cilj je uvrstiti se na evropsko prvenstvo, ki bo marco prihodnje leto na Jesenicah, in pred domaćim občinstvom dokazati, da uspeh v Zvezni republiki Nemčiji novembra lani ni bil naključen.«

Delovno ŠŠD Jošt

Kranj — Čeprav pouk na srednji šoli pedagoške, računalniške in naravoslovne-matematične usmeritve poteka še nekaj mesecev, je športno življenje na šoli že sredi razmaha. Program, ki so ga zastavili v začetku šolskega leta, je zahteven, vendar je vodstvo Šolskega športnega društva Jošt prepričano, da ga bo uresničilo. Letos

bo športno dejavnost na šoli usmerjal mentor Iztok Klavora, profesor telesne vježbe.

Večina razredov se je vključila v košarkarsko in odbokarsko mednarodno ligo. Prva srečanja so pokazala, da je za igre kar precej zanimanja. Fantje in dekleta so sodelovali tudi na jesenskem krosu in dosegli dobre rezultate. V okviru športnega dne so se pomerili v atletskem mnogoboju. Nastopili so v teku na 100 in 1000 metrov (dijakinje na 800 metrov) ter v skoku v daljavo. Najuspešnejši so bili Simona Skerjanc, Jelka Čeferin in Andreja Strupi, pri učencih pa Derguti Dugadžin, Toni Šinkovec in Borut Skraba.

Dijaki prih letnikov bodo v letosnjem šolskem letu naredili nekaj planinskih izletov. Za učence drugih razredov je načrtu šola v naravi, za pedagoške oddelke drugih letnikov še plavalni tečaj. Učenci se lahko na šoli vključijo v dejavnost ene od sekij — v košarkarsko, atletsko, plesno, teniško, namiznoteniško, gimhastično, šahovsko in odbokarsko. Slednja je še posebej množična, tako da so se v šolskem sportnem društvu odločili, da bodo posebno pozornost posvetili izobraževanju dijakov za odbokarske sodnike. Enako strokovno izpopolnjevanje pripravljajo še za košarkarje in atlete, najboljši smučarji pa se bodo lahko vpisali v tečaj za vaditelje smučanja.

Vodstvo društva sedaj pripravlja gradivo za informativni bilten, občeni zbor in tradicionalno srečanje z učenci pobratene novomeške šole. Društvo se je vključilo tudi v tekmovalje za najboljše šolsko športno društvo v Sloveniji.

M. Maretic

Delavsko prvenstvo Gorenjske

Lesce — Šahovska zveza Gorenjske, Šahovsko društvo Murka in šahovska sekcija tovarne Elan prirejajo v nedeljo, 9. decembra, ob 9. uri v družbenem centru v Lescah hitropletzni šahovski turnir, na katerem lahko tekmujejo ekipi iz delovnih organizacij in ustanov Gorenjske. Ekipi sestavljajo štirje igralci ne glede na naziv ali kategorijo. Igrale bodo po Bergerievem sistemu, vsaka z vsakom; vsak igralec bo imel na voljo pet minut časa za razmišljajne. Prijave z vplačljom 500 dinarjev za ekipo sprejema organizator pol ure pred začetkom turnirja. Vsaka ekipa mora prinesi na tekmovalje dve brezhibni šahovski urki. Prvo, drugo in tretjevrščeno moštvo bo prejelo pokal, najboljši igralci na posameznih deskah pa praktične nagrade.

M. Maretic

NOGOMET

Mladinci LTH jesenski prvaki

Kranj — Kadeti in mladinci so sklenili jesenski del gorenjskega nogometnega prvenstva. Med mladinci je v vodstvu ekipa LTH iz Škofje Loke, ki je v osmih tekma petkrat zmaga, trikrat igrala neodločeno in zbrala 13 točk. Drugi je Bohinj s štirimi zmagami, dvema neodločenima izidoma in z dvema porazoma ter z bero 10 točk. Tretje so Lesce z 9 točkami, četrti Kondor z Godešča s petimi in zadnji Polet iz Sv. Duha, ki je v osmih srečanjih le trikrat igral neodločeno in iztržil vsega tri točke.

Pri kadetih so naslov jesenskega prvaka preprtičljivo osvojili igralci Britofa. V desetih tekmah so osemkrat zmagali, enkrat igrali neodločeno, prav tolikot izgubili in prejeli vsega 8 golov. Zbrali so 17 točk ali kar šest več kot Sava in Triglav, ki sta na drugem in tretjem mestu. Četrti je LTH iz Škofje Loke z desetimi točkami, pete Jesenice z 9, na zadnjem mestu pa je žirovska Alpina, ki z eno samo zmago in z dvema točkama že kreplja zaosta-ja za tekmece.

Izidi zadnjega jesenskega kola — mladinci — Bohinj : LTH 2:3, Lesce : Polet 4:1, kadeti — Alpina : Triglav 2:3, LTH : Britof 0:3, Sava : Jesenice 15:0.

P. Novak

GORENJCI V LIGAŠKIH TEKMOVANJIH

Hokej — V 12. kolu I. ZHL so vodilna moštva zmagala. Vojvodina je končno izpadla iz boja za četrto mesto, Kranjska gora in Partizan pa še naprej ostajata kandidata za uvrstitev med štiri najboljše po prvem delu prvenstva. Jesenski hokejisti so gostovali v Beogradu, kjer so po dveh tretjinah izgubili srečanje s tamkajšnjim Partizanom, v zadnjem delu igre pa sta Magazin in D. Horvat najprej izenačila, P. Klemen in Hafner pa z goloma v 50. in 60. minutu popeljala moštvo do letosnjih desetih zmaga. Hokejisti Kranjske gore so v dvorani pod Mežakljo igrali z Olimpijo in izgubili. Izida — Partizan : Jesenice 4:6 (3:2, 1:0, 0:4), Kranjska gora : Olimpija 3:8 (2:3, 0:1, 1:4). V slovensko-hrvaški medrepubliški ligi sta se gorenjski ekipi, Triglav in Bled, pomerili med sabo. Po razburljivi igri so slavili Blejci. Izida — Triglav : Bled 5:6 (1:3, 2:0, 2:3).

Sah — Na Bledu se je končalo 38. ekipočno republiško prvenstvo. Med 10 ekipami je zmagala Murka s 16 točkami pred Domžalami s 13, Kranj je bil šesti z devetimi točkami in Jesenice desete z dvema. Murka se je z zmago uvrstila v II. zveznico ligo — zahod, Jesenice pa so izpadle iz lige.

Kegljaško prvenstvo Kranja 174 nastopajočih

Kranj — Prejšnji torek se je na kegljišču pri Zlati ribi v Kranju sklenilo letosnje odprtje prvenstva Kranja v kegljanju za posameznike. Tekmovalje je veljalo tudi kot prvenstvo Kegljaškega kluba Triglav. Nastopilo je 174 tekmovalcev in tekmovalk iz Kranja in okolice. Največ uspeha so imeli kegljači Triglava, ki so zmagali v dveh od štirih starostnih kategorij. Pri mladincih je zmagal Bojan Hafner, pri članih do 55 let Tone Šemrl (Donit Medvode), pri veteranih nad 55 let Lazo Vukanac (Triglav) in pri članicah Marjana Zore (Triglav). Klubski prvaki Triglava so postali: poleg Vukanc in Zoretove še Franc Marinšek pri članih, medtem ko pri mladincih Triglav ni imel svojih predstavnikov.

Rezultati — mladinci: 1. Bojan Hafner 2412, 2. Boris Benedik 2380, 3. Boštjan Mihelič 2309, 4. Samo Vehovec 2271, 5. Tone Štular 2256; člani (do 55 let): 1. Tone Šemrl 2617, 2. Franc Marinšek 2609, 3. Boris Urbanc 2592, 4. Jože Zvršen 2581, 5. Jože Turk 2568; veterani (nad 55 let): 1. Lazo Vukanac 2367, 2. Milan Bernik 2363, 3. Franc Merlak 2293, 4. Franc Černe 2277; članice: 1. Marjana Zore 2347, 2. Stanka Virant 2306, 3. Ema Zajc 2300, 4. Pavla Šorn 2283, 5. Milena Vrhovnik 2268. (cz)

ROKOMET

Mladinke Dupelj prvakinje

Kranj — Po jesenskem delu tekmovalja v republiški mladinski rokometni ligi — skupina center so v vodstvu mlaide igralke iz Dupelj. V 10 srečanjih so zbrala 17 točk, prav toliko kot tudi drugouvrščena ljubljanska Olimpija. Na tretjem mestu je Alipes s 15 točkami. Sledijo tri ekipe z 11 točkami: Ratitovec, Predvor in Itas-Kočevje. Kamnik je sedmi z 9 točkami in tržaški Peko osmi z 8 točkami. J. Kuhar

Osnovnošolci, pišite in rišite o Planici!

Planica naš narodni in športni ponos

Ljubljana — Organizacijski komite Planica razpisuje ob 50-letnici Planice in 8. svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih, ki bo od 15. do 17. marca prihodnje leto, nagradni natečaj za mlade literate in likovnike — učence od prvega do osmoga razreda osnovnih šol. Tema pisanja in risanja je — »Planica v preteklosti in danes — naš nacionalni in športni ponos.«

Pišite v verzih ali prozi, rišite v katerikoli likovni tehniki. V besedi in sliki izrazite svoja doživetja in razmišljajte o Planici, o skokih na malih in veliki skakalnicah v dolini pod Poncami, o izletih v Tamar in vaših srečanjih s Planico, o skakalcih, ki so se ali se še poganjajo prek planinskih skakalnic, o vlogi Planice v zimskem športu in podobno.

Natečaj trajata do 15. februarja 1985. Risbe in spise pošljite do tega dne na naslov: Organizacijski komite Planica, 61000 Ljubljana, Poljanska cesta 6, s pripisom »Mladinski natečaj«. Navedite ime in priimek, kraj ter katero šolo in razred obiskujete. Izid natečaja bo objavljen 11. marca na straneh dnevnika Delo.

Organizacijski komite Planica bo med 160 avtorjev najboljših spisov in 160 mladih risarjev razdelil 20 parov Elanovih smuči, 100 hranilnih knjig z vpisanim zneskom 1000 dinarjev, 100 majic in smučarskih čepic ter 100 knjig »Zastave in grbi sveta«. Deset razredov, ki bodo poslati na natečaj največ prispevkov in po vsebinah najboljše, bo avtobus popeljal 15. marca v Planico, kjer bo 8. svetovno prvenstvo v smučarskih poletih. Deset šolskih skupnosti, ki se bodo gledale na velikost šole (število razredov in učencev) najbolj možično odzvale na razpis, bo prejelo zbirko leposlovnih knjig za šolsko knjižnico. Dvesto udeležencev tečaja, ki jih bo izbral zvez, bo dobilo spominsko značko 8. svetovnega prvenstva v smučarskih poletih.

Prvi nastopi naših alpskih smučarjev

Le enkrat ostali brez točk

Mednarodna tekmovalna sezona v alpskem smučanju se je prejšnji teden začela s svetovno serijo in nadaljevala minilo soboto in nedeljo s prvo tekmovalno srečanjem za svetovni pokal. Naši alpski smučarji in smučarke so novo sezono začeli uspešno, saj so na petih od šestih tekem osvojili točke za svetovno serijo oziroma za svetovni pokal, kar pomeni, da se je vsaj eden izmed njih odvrstil med prvo petnajsterico. V tekmovalju za svetovno serijo, kjer so večkrat točke le za ekipno razvrstitev, je zmagala Italija s 112 točkami, na odlično četrti mesto pa se je s 67 točkami, uvrstilo jugoslovansko zastopstvo.

Zenski slalom za svetovno serijo v San Sicariu je bil tudi prvi preskus novih pravil, po katerih se je v drugo vožnjo uvrstilo le 30 najhitrejših s prve proge. Zmagala je Maria Epple (ZRN); med našimi pa je bila najboljša članica škofjeloškega Alpetoura Nuša Tome, ki je za zmagovalko zaostala za 3,43 sekunde in se uvrstila na 8. mesto. Andreja Leskovšek je bila 13.; Zavadlavova, Svetova, Peharčeva in Segulova so odstopile na prvi in Šarčeva na drugi progi. Dva dni kasneje je bil v Suy St. Vincentu še ženski veleslalom za svetovno serijo. Svetovna mladinska veleslalska prvakinja, 16-letna Mateja Svet iz Ljubljane, je v močni konkurenči — manjkale so le reprezentantke Poljske in Češkoslovaške — osvojila tretje mesto; v prvi vožnji je bila deveta, v drugi celo najhitrejša. Na drugo progo se je od jugoslovenskih smučarjev uvrstila le Še Veronika Šarec, ki je na koncu zasedla 17. mesto.

V močem slalomu za svetovno serijo se je Bojan Križaj v odsotnosti Wenzla, Girardelli in Stenmarka uvrstil na drugo mesto in Rok Petrovič v visoko štartno številko na četrt. Jože Kuralt je bil na prvi progi 31. in se ni uvrstil v drugo vožnjo; Franko, Benedik, Cížman in Cerkovnik pa so odstopili že

Šahovski festival Iskra 84

Nastopilo 44 ekip

Kranj — Šahisti kranjskih delovnih organizacij Iskre Kibernetike, Telematike in Era so po počastitve dneva republike pravili vsakoletni, 8. mednarodni šahovski festival Iskra. Nastopilo je 44 moških in ženskih ekip, ki so bile razdeljene po kakovosti v šest skupin. V prvi skupini je zmagala ekipa Domžal, v drugi Sava I, v tretji Iskra Commerce, v četrti Gumar Kranj, v peti skupini ŠD Kranj 4, 6. Iskra Kibernetika — vzdrževalci, 7. skupina: 1. Iskra sistemi 22,5, 8. SK Petritzil Kranj 20, 3.-4. SK Petritzil Avstrija in iskra Števci 14, 5. ŠD Kranj 12, ženske: 1. Domžale 4, 3. Murka Lesce 3.

Vinko Zorman

3. skupina: 1. Iskra Commerce 20, 2. SDK Kranj 18,5, 3. Iskra Telematica 16,5, 4. Keramika Mladovac 15, 5. Iskra Avtomatika 14,5; 4. skupina: Gumar Kranj 22,5, 2. LTH Škofja Loka 19,5, 3. Elan Begunje 19, 4. Iskra Eko 15, 5. Iskra Kibernetika — vzdrževalci, 16. skupina: 1. Iskra sistemi 22,5, 2. Tekstilstvo Kranj 20, 3.-4. SK Petritzil Avstrija in iskra Števci 14, 5. ŠD Kranj 12, ženske: 1. Domžale 4, 3. Murka Lesce 3.

Vinko Zorman

Planinarjenje v zimskih razmerah Samo za izkušene in razumne

Večina koč v naših gorah ima že takoj časa zaprta svoja vrata. Zato do prihodnje planinske sezone z živimi turami konč; seveda ne za tiste, ki so vajeni planinarjenja v zimu in prenočujejo v zimskih sočivih po nekaterih postojankah ali celo prostem.

Ker so gore pozimi še bolj nevarne in poteti — letošnja huda zima je podatkih podkomisije za plazove Mednarodni komisiji za reševanje v gorah (IKAR) terjala v Evropi, da v Kanadi kar 169 živiljen, naj več zahajajo le zares dobro pripraviti planinci. Ob tem pa ne smejo zabitati na zvrhano mero previdno.

Obiskovalci zasneženih gora strojnijo sleherno pot. Najprej vedno, katere koče so še odprte v ledju, kjer nameravajo hoditi. Tako primočno pripravijo opremo in poti ter si izberejo mesta za posete. O nameravani turi in času vse se znamenijo svojce, kar naj bo prav sicer za vsako pot.

Pozno jeseni in pozimi se morajo seznaniti s kratkimi dnevi, v katerih je moč prehoditi znatno manjše doline kot poteti. Zato morajo izbiti primočno dolge izlete, saj jih hujši temi in ob pomoči umetne svetlobe lahko ob najmanjši nepazljivosti zavadi s prave poti, ali celo paha nesrečo. Tudi mala poškodbica, samotnemu planincu prepriča namenjanje poti, pa utegne postati v redkega obiska v gorah za posrednico usodna.

Na poročilu o nesrečah v naših Alpah in Karavankah lahko razberemo, da je prenekateri planinec izgubljen na navidez nenevarnih pobočjih. Kadarko so take mokre ali poledele, se jih potrebuje izogibati in hoditi po utrjeni poti. Nevarne so tudi mokre drevesne korenine in blatne steze, še posejno, če pot vodi nad travnatimi vremi, pod katerimi zevajo skalni padci. Pozno jeseni lahko planinca preverjajo nenađne spremembe vremena in jih poučiti o pasteh, ki preprečijo nesrečo.

S. Saje

Planinsko abecedo v tisnitih v mlade glave

Planinsko društvo Jesenice je organiziralo planinsko šolo za mlajše, za učence osnovnih šol — Otroci, ki šolo končajo, se v mladostni opazno ločijo od sovrašnikov in celo številnih starejših

Jesenice — Zdi se, da bomo vedno potrebovale hoditi v hribe in iskali takoj rekreacijo, ki bo zdrava in počitna, nam, naključnimi hribovskimi otroki, ki iščemo predvsem miru in rokodelstvo, hodijo tudi otroci in se ali manj navdušujejo nad planinami. Če pa se pošteno navdušijo, ne moremo dati veliko namenja in jih poučiti o pasteh, ki preprečijo nesrečo.

Na bo v šolskih klopih navduši v tudi in jih povabil v interesni planinski krožek, je prav, saj bo potreben dati vsaj nekaj tistega, kar je potrebno na poti v gore. Niso le dobrni hribovski čevljci in mahrtniki, za hojo in obnašanje treba vedeti in znati veliko več.

Največ koristnega znanja ne moreno dajejo planinske šole, ki jih lahko organizirajo planinska društva ali njihovi mladinski odseki. Je pa odvisno od tega, koliko otrovih in delavljnih mentorjev je v teh odsekih, da organizirajo planinsko šolo za najmlajše in nekoliko starejše. Planinska zveza šole ne moreno toplo priporoča, saj je v govoru več nesreč prav zaradi neznanosti, nevednosti, a zgorj od jesenjakov v planinskih društvenih skupinah, če bodo mladi imeli možnost, da se planinsko »izobrazujejo.«

Planinsko društvo Jesenice očitno moreno dovolj članov, ki ne skrbijo le za svojo rekreacijo, temveč znanje o velikodušno prenašajo na mlajše. V neizmerno veselje jim se čimveč mladih odzove njihovo pozivu na pohode, tabore, za planinske šole.

Leta so se po nekaj letih premora odločili za planinsko šolo, v kateri so povabili vse učence, ki so delali četrti razred osnovne šole na Jesenicah. Odziv je kar obetaven, vendar mladih se je zbral za prvo šolo, v kateri brezplačno predajo prizadetni planinski delavci.

Mentorica najmlajših planincev je dolga leta Ančka Stojan, ki akti- vno dela v planinskem društvu in se zavzetostjo predaja delu z mladimi.

Planinsko šolo smo v teoretičnem delu zasnovali tako, da vsebuje vse, trajta pa dvajset ur. Tako so mladi zvedeli kar največ o organizaciji planinstva, liku planinca,

mena. Dež se kaj hitro sprevrže v sneg; gaženje svežega snega ni niti najmanj lahko in prijetno, planinca pa ponavadi ovirata poleg zakritih poti in nezanesljivih stopov tudi zahrbna moča in mraz. Zato naj gornik nikar ne ocenjuje letnih časov v gorskem svetu po koledarju, ampak naj se pred vzponom iz doline poznamo za resnične razmere. V gorah pravzaprav ni pravega prehoda med jeseno in zimo; vremenski pojavi so precej manj predvidljivi in neizraziti kot v dolini, zima pa tudi dalj časa gospodari na vrhovih. Že pred kolearsko zimo se gore pogosto odenejo v sneg in led, zato se mora planinec varovati pred prvimi plazovi slabu utrjenega svežega snega in neutrjenimi snežiči, kjer je le redko možno varovanje. V grape nanaša veter prve zamete snega, ki jih lahko sproži neprevidna hoja; tudi majhen plaz lahko postane usoden. Nič manj nevarne niso kratkotrajne otoplitrive, kakršno ravnokar doživljamo pri nas. Sneg delno skopni, skalna in travna pobočja pa pokrije nevaren požled, na katerem brez derez in sekanja stopov s cepinom planinec ne opravi ničesar.

V ostrih zimskih razmerah z obilico snega je hoja v gore zelo različna od običajne. Večina tur, za katere je poteti treba samo nekaj časa in dobre volje, je pozimi sila težavno in često tveganje dejanje. Zato je povsem razumljivo, da so mu kos samo izkušeni gorniki in pozimi zahajajo v gore predvsem prekaljeni ter dobro opremljeni alpinisti, veliko manj pa popotni planinici. Zadnja leta se jim pridružuje v naših gorah tudi vse več turnih smučarjev, ki morajo enako kot gorniki spoštovati zakonitosti zimske narave. Kdor pa si predzrne ravnati proti njim in nerazumno precenjuje svoje zmogljivosti ter odhaja iz doline brez potrebnih opreme, stori slabo zlasti sam sebi, saj lahko pripše srečno vrnitve z zasneženih gora zgolj naključju.

S. Saje

o spoznavanju gorstev, varstvu narave, nevarnosti v gorah, o orientaciji, planinskih poteh, turnem smučanju, o opremi in prehrani, opravili bodo tudi naloge prve pomoči. Sledilo bo pet planinskih izletov ter praktični del v taborih. Priredili bomo tabor na Vršiču za mladince in v Španovem vrhu za pionirje.

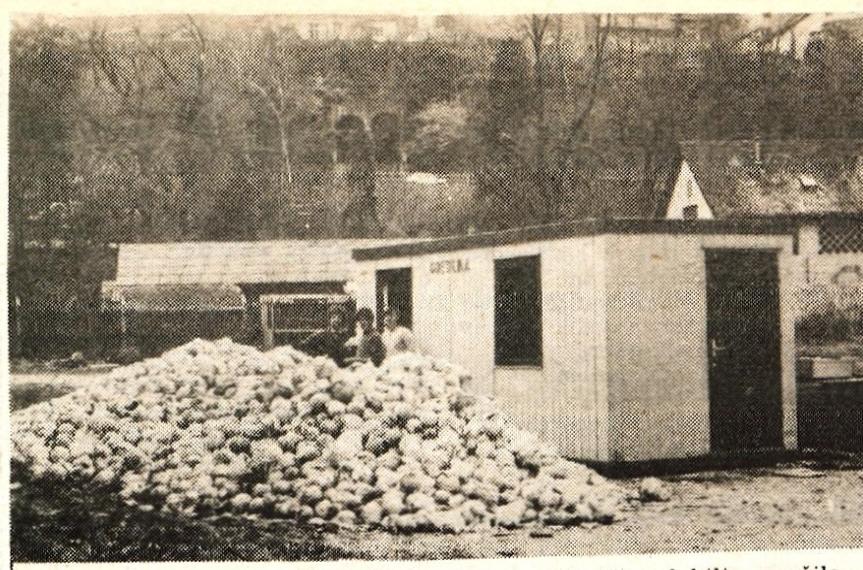

Ančka Stojan, mentorica mladih planinov

Mladi, ki bodo obiskovali planinsko šolo, bodo dobili spričevala in izpolni pogoje za nadaljnje šolanje mladinskega vodnika. Veseli bomo, če bodo vsi ostali, saj bomo tako vzgojili kader, ki bo skrbel za raznolik planinstva naprej.

Težave pa so v tem, ker poteka planinska šola v večernih urah v osnovni šoli Tone Čufar in jo obiskujejo učenci, ki imajo dvozmeninski pouk. Otroci popoldanske izmenje so že precej utrjeni in rajši odide domov.

Mlade, ki končajo planinsko šolo, v gorah takoj ločijo od ostalih, saj znajo hoditi po hribih in imajo povsem drugačen odnos do narave. Zmožni so tudi dolgih pohodov, kot denimo, 12. decembra na Pokljuko, ko bodo mladi jesenjski planinci spet edina pohodna enota, ki pride iz Nomnja peš k partizanskemu spomeniku na Pokljuko. D. Sedej

Nihče ga ni maral — 23. novembra smo v urendištvu dobili sporočilo, da je v Savskem logu za sejemske halte raztresenih nič koliko zeljnatih glav in da jih lastnik namerava odpeljati na smetišče. Zvedeli smo, da je zelje prišlo iz republike Bosne in Hercegovine in so ga nekaj časa prodajali na kranjski tržnici. Ker pa prodaja ni šla najbolje in ga niti po pet dinarjev za kilogram niso hoteli v nobenem obratu družbene prehrane v Kranju, je začelo gniti. Tako je menda romalo na smetišče kar 25 ton zelja. Po drugi verziji pa naj bi se prevozniku pokvaril kamion in je bilo zato treba zelje na hitro preložiti. Pravega vroča nam ni uspelo zvedeti. Najbrž bo držalo, da se je ob nameravani prodaji zelja v Kranju nekdo poštano opekel... — A. Ž.

NESREČE

TRČIL V BETONSKI STEBER

Hotavlje — v četrtek, 29. novembra, se je v Hotavljah ponesrečil 19-letni voznik osebnega avtomobila Andrej Zihel iz Srednjih Bitenj. Ko je pripeljal po stranski cesti iz Volake, ga je v križišču zaradi prevelike hitrosti zaneslo v desno, kjer je trčil v betonski steber mostu. Hudo ranjenega so odpeljali v Klinični center.

Preprečili ekološko katastrofo

Jesenice — Iz Avstrije je na mejni prehod Jesenice minuli teden, 27. novembra, z vlakom prispevala pošiljka nevarne snovi, vinil acetata, ki je bilo iz Francije namenjeno zagrabškemu kmetijskemu kombinatu. Na jesenjski železniški postaji so ugotovili, da cisterna, v kateri je 49 ton vinil acetata, pri odprtini za polnitve pušča. Cisterno so postavili na posebni tir in nevarni tovor zavarovali, saj je vinil acetat zelo struden, pri večji koncentraciji v zraku in v ognju pa eksploziven. Delavci železniške postaje in občani so z zavarovanjem cisterne preprečili ekološko katastrofo. Strokovnjaki so takoj ko je bilo mogoče odstranili pokvarjen ventil in montirali spojko. Tovor so naslednjega dne povsem varno poslali v Zagreb.

Neznanci vdrli v stanovanje

ŠKOFJA LOKA — Mati s 4-mesečnim otrokom s Sv. Andreja pri Škofji Loki je bila v sredo, 28. novembra, sama doma. Nenadoma so v hiši vdrli trije neznanci, ki jih ženska spriča psihičnega šoka kasneje nima znala dobro opisati. Terjali so pijačo, nato pa začeli stikati po stanovanju. Raztrgali so nekaj bankovcev, ki jih je ženska hranila doma, in zlato verižico. Ko so odhajali, so na vratih spalnice pustili napis: »Ni smo je teli zaklat ali drugi put.« Kriminalisti zadevo še preiskujejo.

Padel prek ograje

Jesenice — V petek, 30. novembra, se je pri delu v jesenjski železarni hudo poškodoval 45-letni Valentin Smolej z Jesenice, delavec v Valjarni. Smolej se je po lestvi povzpel do glavnega ventila naprave na zemeljski plin, da bi ga preizkusil. Pri tem se je snela ročica za odpiranje in zapiranje ventila in Smolej je omahnil čez zaščitno ograjo. Hudo ranjenega so prepeljali v jesenjsko bolnišnico.

Vnelo se je žaganje

Apna — Na gospodarskem poslopju, last Mihaela Grilca iz Apna pri Cerknici, je v četrtek, 29. novembra, izbruhnil požar. Domnevajo, da je vzrok požara samovzrog, saj je ogenj nastal v prostoru, kjer je imel lastnik spravljeni slamo in žaganje za streljo. Ogenj je uničil 60 kubičnih metrov slame in 50 kubičnih metrov žaganja. Škodo cenijo na 100.000 dinarjev. Požar so omejili vaščani, dokončno pogasili pa so ga poklicni gasilci iz Kranja. I. Petrič

Varnostni pas po novem letu obvezen

Že tri leta in pol velja obvezno privezovanje z varnostnim pasom, vendar se večina voznikov očitno še ni privadila. Ko bo po novem letu začelo veljati tudi zakonsko določilo o kaznovanju voznikov, ki se ne privezujejo, bo verjetno drugače. V decembru bodo milicijski vozniki še opozarjali na uporabo varnostnega pasu, po 1. januarju 1985 pa bodo neprivezane voznike tudi kaznovali. Kazen bo znašala 100 dinarjev, če pa bo neprivezan voznik neposredno ogrožal varnost drugih udeležencev v prometu, ali celo povzročil prometno nesrečo, bo kazen še večja.

Pomanjkljivost zakona o temeljni varnosti cestnega prometa SFRJ je le, da ni predpisal tudi obvezne uporabe vzglavnikov, saj je uporaba varnostnega pasu smiselnih le ob uporabi naslonjalja. Slednjih proizvajalec se ne vgrajuje v avtomobile.

Jubilej AMD Podnart

Podnart — Na redni seji upravnega odbora Avto-moto društvo Podnart, ki je bila 23. novembra letos, so se dogovorili, da bodo pripravili 15. decembra ob 19. uri v domu kulturne v Podnartu programsko volilno konferenco društva. Z njo bodo označili tudi jubilej društva, katero so ustanovili 26. septembra 1954. leta. Zato so zadolžili predsednika društva, da v svojem govoru na konferenci opisce plodno tridesetletno delo društva. Sklenili so tudi, da bodo vsi člani prejeli jubilejne značke, ustanoviteljem in dosedanjim predsednikom društva pa bodo podelili posebna jubilejna priznanja.

V društvu načrtujejo obsežno delo v prihodnjem letu. Vzdrževali bodo svoj dom, prodali staro avto in kupili novega, pripravili ekskurzijo za člane in orgažirali izlet v neznanoto za člane ter njihove svojce.

C. Rozman

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

LAGATI NI LEPO

Prestrašena je žena klicala na milicijo, da ji nekdanji mož grozi in razbijja po stanovanju, kjer ima izgovorjeno sobo. Ko so blejski milicijski prišli na kraj dejavnosti, so našli moža povsem trezega in miroljubnega. Pri sosedih so povprašali, kako je bilo in dobili odgovor, da niso ničesar slišali. Ne mož žena je zasluzila grajo, kajti tudi lagati ni preveč lepo.

SLEDNJIC NISTA OBRAČUNALA

V Iskri v Retečah je mojster slabemu delavcu zavrnil nekvalitetni izdelek. Ogrenčen in užaljen je delavec nekaj časa pretil mojstru, da ga bo že nekje pričakal, potem pa pobral šila in kopita. Pričakal ga je, vendar sta se po krajšem prijateljskem prepravnju čisto miroljubno razšla.

DA TE BOLJE VIDIM!

Možak je že lep čas čakal v vrsti pri bančnem okencu nekje v Kranju, da bi prišel na vrsto, pa je uslužbenka vselej vzela naprej novo stranko. Mislec, da ga birokratka ne vidi zaradi zasteklene pregrade, je zamahnil z roko in steklo razbil. Na milici niso upoštevali njegove dobroramernosti.

PONOZIL GA JE

Škofjeločana je na poti od železniške postaje proti domu nič hudega slučetega nekdo ponožil. Čeprav ponoženemu ni bilo nič, bi voznik lahko ustavil. Tako pa ga kljub znani registrski številki lep čas iskal, kajti avto je bil že nekajkrat prodan.

PREHUDA MLADOSTNA ZALETAVOST

Pri Transturistu v Škofji Loki se je zbrala skupina mladencov, ki so se jih preveč prijeli alkoholni hlapi. Niso se zadovoljili zoglj z neupravnim petjem in razgrajanjem, temveč so okovanimi čevljimi tekali po strehah avtomobilov. Ko jih primejo, jim bodo že doperedali, kaj se današnji mladini spodbodijo.

Načrti Prešernove družbe

Tudi drugo leto bogat knjižni dar

V prihodnjem letu bo Prešernova družba poleg Redne zbirke in zbirke Ljudska knjiga svojim bralcem ponudila tudi knjižna dela iz zbirke Natečaj.

Ljubljana — 3. decembra, ob Prešernovem rojstnem dnevu, bodo člani Prešernove družbe prejeli petero knjig iz letošnje redne zbirke. Pri Prešernovi družbi pa že sedaj razmišljajo, kako bodo prihodnje leto razvesili svoje zveste bralce.

Tudi prihodnje leto v redni zbirki ne bo manjkal Prešernov koledar, ki bo imel v prihodnji obsežnejši letopisni del z mnogimi podatki trajne vrednosti. Novost v redni zbirki, ki jo želijo kasneje izdajati v posebni zbirki, je natečaj. Letos ga je Prešernova družba skupaj z republiškim svetom Zveze sindikata razpisala za pridobitev dobre izvirne povesti ali romana. Na natečaj je do 15. septembra prispealo deset del. Žirija je že sklepala, katero od teh naj bi nagradila, vendar bo odločitev do 3. decembra še ostala skrivnost. V prihodnje bi radi, da bi v zbirki Natačaj vsako leto izšle kakе tri knjige, kar bi nudilo možnost novim in tudi že uveljavljenim pisateljem. Se ena novost se obeta prihodnje leto. Že januarja bo namreč izšla prva knjiga (od sedmih) ilustriranih Prešernovih poezij. Povodni mož z ilustracijami Jelke Reichmann.

Vse drugo bo ostalo po starem. V redni zbirki bodo poleg letošnjega dela, nagrajenega na natečaju, izšle štiri knjige. Trinajst satir in humoresk, ki se tematsko povezujejo in prepletajo v celoto, je zbranih v Miloša Mikelna *Zgagi vojvodine Kranjske*. Rdeča nit te satire o slabostih in vrlinah slovenskega narodnega značaja je raziskovanje in odkrivanje le-tega, s čimer Mikelna vzbuja smeh in hkrati pušča kislo razpoloženje med bralci.

Baronov mlajši brat mladinskega pisatelja **Vitana Mala** je sodobni roman, ki ga je pisatelj sam tudi ilustriral. Roman zelo prizadeto zariše izsek iz sodobnega življenja mestnega otroka in mladostnika, ki živi v povprečno hladnih družinskih in šolskih razmerah današnjega časa. Junaka vzljubimo kljub njegovemu odnosu do današnje »iztirjene« mladine. Z Baronovim mlajšim bratom je pisatelj Mal po mnenju kritikov ustvaril svoje najboljše mladinsko delo.

Što znanih slovenskih umetniških slik dr. Ivana Sedeja je prva knjiga iz niza, ki bi ga lahko imenovali **Što slovenskih**, ki bo več kot desetletje z domoznanskimi vsebinami z različnih področij bogatil redno zbirko. Knjiga je zasnovana poljudno in strokovno obenem. V njej bo z barv-

nimi reproducijami predstavljenih sto slik, ob njih pa bo jedrnato in zanimivo povedano, kar je vredno vedeti o sliki in avtorju. Z leti bodo torej naročniki dobili serijo knjig o Slovencih in Sloveniji, kakršne še nismo imeli.

Priročnik dr. Mihe Likarja Ljudje pravijo o zdravju, nagradna knjiga prihodnjega leta, je strokovno tolmačenje našega zdravja. Delo na zelo duhovit način obravnava človeško telo, njegovo nego, razmerje med človekom in okoljem, prebavila in prehrano, pijačo, pa vse do bolezni, poškodb in nezgod. Avtor izhaja iz ljudskih rekov in »starih resnic«, ki gredo iz roda v rod in jih pisatelj kot zdravnik, raziskovalec in praktik bodo potruje bodisi zavrača. K duhoviti besedila pripomorejo tudi ilustracije Boža Kosa. Redno zbirko torej zaokroža bogat in svojevrsten družinski priročnik.

D. Ž. Žlebir

Skromne naložbe

Ješeniško gospodarstvo brez Železarne nima dovolj sredstev, da bi prihodnje leto veliko investiralo

Jesenice — V naslednjem letu je seniške delovne organizacije, z izjemo Železarne, ne predvidevajo večjih naložb. Če pa bodo gradile in investirale v opremo, bodo uporabile večinoma lastna ali združena sredstva.

Hidroelektrarna Moste se med investitorji pojavi s predračunsko vrednostjo 600 milijonov dinarjev za razširitev svojih zmogljivosti, od tega pa za 470 milijonov združenih sredstev. Elektro Žirovnica predvi-

deva za investicijsko dejavnost v prihodnjem letu 200 milijonov dinarjev, od tega bo lastnih sredstev za 182 milijonov dinarjev. Izolirka ne načrtuje naložb, Kovin namenja 18 milijonov za strojno opremo, Kovinar pa 21 milijonov. V KOOP-u v Mojstrani se pripravljajo na adaptacijo orodjarne, na zamenjavo stiskalnic, novo kalilno linijo, za kar bodo namenili 37 milijonov dinarjev.

Ješeniški Gradbivec odmerja na ložbam 28 milijonov dinarjev, LIP 15 milijonov. Gorenjska oblačila 5 milijonov dinarjev. Investicijsko je smerješa Klavnica, ki za nadgradnjo potrebuje 30 milijonov. Vatrostalna načrtuje za 122 milijonov dinarjev na ložb. Integral se odloča za nakup avtobusov in za gradbene objekte ter opremo v vrednosti 102 milijona dinarjev, podjetje za ptt promet pa skupaj investira v opremo in upošteva podražitve v višini 33 milijonov dinarjev.

Kompas v Kranjski gori bo za novo Jasne namenil 40 milijonov, za prizidek k Alpini pa 20 milijonov dinarjev. Golturist se odloča za novo mladinskega doma v višini 110 milijonov, Gorenjka pa za apartmaje namenja 342 milijonov dinarjev. Gostinstvo in turizem bosta vložila prihodnje leto 537 milijonov dinarjev v prenove zmožljivosti.

Industrija brez jeseniške Železarne vstopa v novo leto z investicijskimi načrti, ki so vredni 1 milijard 90 milijonov dinarjev, od tega je le malo bančnih kreditov. Največ pričakujejo od naložb v turizmu in gostinstvu, kjer največ vlagajo, trgovina in obrt pa imata najmanj denarja za prepotrebne investicije. Nasplah pa gospodarstvo računa z 2 milijardama sredstev za investicije, kar je malo, če ne bi bilo investicije v novo elektroprojektno, ki bo veljala 18 milijard dinarjev.

D. Sedej

E. Torkar

Nova številka Listov

Listi, kulturno-literarna priloga jeseniškega Železarja, prihajajo zadnja leta tako porečko med bralce, da nas presenetijo zmeraj, ko nanje že skoraj pozabimo. Pred praznikom republike je izšla po vrsti 62. številka, oz. tretja letos.

Uvodni sestavek izpod peresa Emila Cesaria je posvečen življenju in delu jeseniškega pisatelja in slikarja Viktorja Gregorača (1920–1942), ki je končal svoje mlado življenje pod okupatorjevimi streli v Dragi pri Begunjah. Cesar posveča največ pozornosti Gregoračevemu pastelu Talci, ki je nastal neposredno po streljaju talcev na Koroski Beli 4. septembra 1941 in velja za prvo likovno upodobitev slovenskih talcev. Objavljena je tudi reprodukcija omenjenega pastela, katerega original hrani tehnični muzej Železarne Jesenice.

Sledi obsežna razprava Milana Dolgana o vplivu dramatike Johana Galsworthyja na slovensko delavsko dramatiko v sklopu Galsworthyjevega prodora v slovensko poklicno gledališče med obema vojnoma. Pisc se še zlasti veliko ukvarja z Galsworthyjevo drama Strife (Borba) in njени podobnosti in različnosti z dramami Jožeta Moškriča Rdeče rože, Borba za kruh in Dani se.

Partizanski publicist in pisatelj Ivan Jan se je v črtici Judeževi groši, tokrat za spremembo lotii sodobne teme, in sicer prisilnih odkupov zasebnih kmetijskih zemljišč, namejenih za gradnjo novih cest, tovarn in stanovanjskih blokov. Pisc zaključuje tekst s pomenljivim pripisom, da je »vsaka morebitna podobnost z osebami in dogajanjem v tej zgodi stvar čistega naključja.«

Trgatev v Kataloniji Eda Torkarja je lahkonata pustolovska zgodba, kakršnih smo od tega pisca že vajeni; v njej ne manjka ne potopisne eksotike, ne sekrs (tokrat za spremembo istospolnega), ne kriminala. Mnenja smo, da bi se pisek, ki ga urednik J. Varl v Železarju razglaša za najbolj obetavnega začetnika med gornjeslavskimi literati, vendarle že moral zresniti in začeti izpolnjevati obete.

Zdi se, da je najtehtnejši leposlojni prispevek v tej številki Listov iz beograjske revije Duga preveden kozerija Krupne sitnice (Velike malenkosti) sodobnega srbskega avtorja Brane Crnčevića, ki na izviren in duhovit način govorja o razosebljanju posameznika v kolektivu. »Zdaj ko ste skupaj, bi vas moral biti več, a ugotovili, da je vam manj...« pise Crnčević.

Pesmi objavljajo Valentin Cundrič, Ana Stazič, Milan Strmeč, Miha Klinar, Andrej Kokot, Sonja Koran-

ter, Marjan Čufar, Valerija Čučnik, Tomaž Iskra in Mima Smaj. Veliko besed in malo prave poezije! Iz puhlega, anemičnega gostobesedja izstopajo le posamezne (ne vse!) pesmi Cundriča, Stazetove in Iskre.

Vedno

sestavki

in

čudovit

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE REZERVNIH VOJAŠKIH STARŠIN RADOVLJICA

Obvešča, da bo predavanje general-polkovnika tovariša Rudolfa HRIBERNIKA-SVARUNA

v torek, 4. decembra ob 17.00 uri v Domu Joža Ažmana Bohinjska Bistrica,
v sredo, 5. decembra ob 17.00 uri v Kinodvorani Radovljica,
v četrtek, 6. decembra ob 17.00 uri v kinodvorani Bled.

Vabimo vse rezervne vojaške starešine, da se predavanja zanesljivo udeležite. Vabila prinesite s seboj.

**KLEMOS
Industrija metalnih izdelkov
LENART**

Objavlja naslednja dela in naloge

1. VODJE GRADBIŠČA

— inženir strojništva ali strojni tehnik za vodenje montažnih del na gorenjskem in ljubljanskem območju

2. STROJNEGA TEHNIKA ALI STROJNEGA DELOVODJO

— za opravljanje montažnih del na gorenjskem in ljubljanskem območju

pod 1. — višješolska ali srednješolska izobrazba strojne smeri, zaželjene delovne izkušnje ter stalno prebivališče na tem območju

pod 2. — srednješolska izobrazba strojne smeri ali srednja strojna delovodska šola, zaželjene delovne izkušnje ter stalno prebivališče na tem območju

Komisija za delovna razmerja TOZD Plastika objavlja naslednja prosta dela in naloge

**1. DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA METALURGA
ali INŽENIRJA METALURGA
2. METALURŠKEGA TEHNIKA**

pogoji

pod 1. — visokošolska izobrazba ali višješolska izobrazba metalurške smeri, zaželjene delovne izkušnje pri termični obdelavi kovin ter zaželjeno znanje nemškega jezika,
pod 2. — srednješolska izobrazba metalurške smeri, zaželjene delovne izkušnje pri termični obdelavi kovin ter zaželeno znanje nemškega jezika.

Kandidatu, ki bo združil delo navedeno pod točko 1., je na razpolago dvoособno stanovanje v centru Lenarta.

Kandidati bodo združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Vloge o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni v splošno kadrovski sektor DO IMI Klemos, Lenart, Kraigherjeva 20. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 8 dni po opravljeni izbiri.

**GOZDARSKA HRANILNO KREDINA SLUŽBA KRANJ
o. sub. o.
Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27/a****RAZPISUJE KREDITE ZA RAZVOJ
ZASEBNEGA KMETIJSTVA V LETU 1985**

Kredite bomo odobravali za naslednje namene:

- preureditev hlevov s pripadajočimi napravami za krave in mlado živino,
- nakup plemenske živine
- nakup kmetijskih strojev

Kreditni pogoji bodo glede na namene kreditiranja različni. Določili jih bo izvršilni odbor na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana razvoja kmetijstva, ribištva in živilske industrije za obdobje 1981–1985 ter sklepov Konzorcija za zagotovitev sredstev za proizvodnjo in preskrbo s hrano za potrebe SR Slovenije in sklepov LB – TBR Kranj.

Pogoji za pridobitev kredita so:

- da je prosilec lastnik gozda — kmet in da je vsaj 1 leto vlagatelj pri GHKS Kranj,
- da trajno gospodarsko sodeluje z Gozdnim gospodarstvom Kranj,
- da ima s področno TZO sklenjeno pogodbo o proizvodnem sodelovanju v skladu z zakonom o združevanju kmetov,
- da je preusmeritev oz. pospeševanje kmečkega gospodarstva v skladu z načrtom razvoja kmetijstva in gozdarstva,
- da ima v primeru koriščenje kreditov za gradnjo veljavno gradbeno dokumentacijo,
- da je kreditno sposoben.

Ob enakih pogojih imajo vsi združeni kmetje enake pravice za najemanje kreditov; v primeru pojemanja sredstev pa imajo člani vlastoviteljice GHKS prednost pred ostalimi vlagateli.

Pravne za kredite bodo do 31. januarja 1985 sprejemali blagajniki GHKS na poslovnih enotah v Škofji Loki, Tržiču in Preddvoru.

Istočasno obveščamo, da vse vloge in dvige denarja, kakor tudi vse kreditne zadeve, lahko opravite na naših poslovnih enotah v Škofji Loki, Tržiču in Preddvoru ter v Kranju vsak delovnik od 7. do 12. ure.

**ČGP DELO, TOZD PRODAJA LJUBLJANA
podružnica Kranj, Tomšičeva 30****Zaposlimo**

1. več RAZNAŠALCEV za dostavo časopisa DELO naročnikom na dom. Delo je v zgodnjih jutranjih urah. Zaposlitev je lahko pričinostna ali kot stalna zaposelitev.

Informacije o zaposlitvi dobite na ČGP DELU, podružnica Kranj, Tomšičeva 30 ali na tel.: 23-248 vsak dan od 8. do 12. ure.

2. S 1. 2. 1985 bomo zaposlili več PRODAJALCEV v kioskih v Kranju za nedoločen čas.

Pogoji: — končana šola za prodajalce brez delovnih izkušenj ali druga srednja nedokončana šola in leti dni delovnih izkušenj pri prodaji.

Poskusno delo traja dva meseca.

Pismene prošnje z dokazili o končanem šolanju pošljite do 31. 12. 1984 na ČGP DELO podružnica Kranj, Tomšičeva 30. Kandidati bodo obveščeni v 15 dneh po končni izbiri.

**ALPINA
TOZD Proizvodnja Žiri, n. sub. o.**

Objavlja javno licitacijo za prodajo naprave za izssovovanje prahu (ciklon) in sicer centrifugalni ventilator moči 12000 m³/H in 15 KW elektromotor, izklicna cena 160.000,00 din.

Informacije dobite v Alpini, po telefonu 064-69-461, vsak dan od 9. do 10. ure.

Javna licitacija bo 7. 12. 1984 ob 10. uri v prostorih temeljne organizacije.

Ogled bo mogoč uro pred pričetkom licitacije. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10 odstotno kavcijo — varščino od izklicne cene.

Prometni davek plača kupec.

**ENGINEERING KRANJ, p. o.
Poštna ulica 3**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VODILNEGA KONSTRUKTERJA — RAZVILJALCA
2. VODILNA PROJEKTANTA SKUPINE STROJNIH INSTALACIJ ZA SKUPINO V KRANJU IN V LJUBLJANI

Pogoji:

- pod 1. — se zahteva visoka ali višja šola strojne stroke — tehnološka smer,
— 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj,
— strokovni izpit zaželen,
— 3-mesečno poskusno delo
- pod 2. — se zahteva visoka ali višja šola strojne smeri,
— 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj,
— 2-mesečno poskusno delo.

Objavljeni dela in naloge se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Engineering Kranj, Poštna ulica 3.

Prijavljeni kandidate bomo pisno obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Industrija pohištva ŽELEZNKI

Objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter sklepov razpisne komisije prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v

**TOZD STROJEGRADNJA IN ENERGETIKA
— VODENJE PRIPRAVE DELA**

Pogoji za zasedbo:

- visoka ali višja šola strojne ali elektro smeri,
- eno leto delovnih izkušenj visokega ali višjega nivoja na operativnih strojnih ali elektro smeri,
- organizacijske sposobnosti ter sposobnosti komuniciranja, vodenja in dela z ljudmi

Mandat za objavljeni dela in naloge traja štiri leta. Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili (diploma, življepis, opis doseganega dela) v 8 dneh po objavi.

Prijave pošljite na naslov: Alpes, industrija pohištva Železniki, kadrovsko socialni oddelek, Železniki.

Prijavljeni kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
TOZD Zdravstveni dom
BOHINJ b. o.
Triglavská 15
Bohinjska Bistrica
prodaja na licitaciji, dne 12. decembra 1984

OSEBNI AVTO VW 1200 J, letnik 1976, št. motorja D 1386762, št. šasije 116 214 7340, prevoženih 89.000 km, v voznom stanju. Izklicna cena vozila je 150.000,00 din.

Ogled vozila je možen vsak dan na dvorišču zdravstvenega doma Bohinj.

Javna licitacija bo 12. 12. 1984 ob 7. uri za družbeni sektor in ob 7.30 za civilno pravne osebe, ki morajo za udeležbo na licitaciji položiti 10 odstotkov od izklicne cene vozila. Davek plača kupec.

ELEKTRO GORENJSKA,
DELOVNA ORGANIZACIJA
ZA DISTRIBUCIJO IN
PROIZVODNJO ELEKTRIČNE
ENERGIJE, n. sub. o.,
KRANJ, Cesta JLA 6

TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ, n. sub. o., Kranj,
Stara cesta 3

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. Opravljanje zahtevnejših elektromehaničnih del (2 delavca)

Pogoji:

- elektrotehnik za jaki tok,
- 6 mesecev delovnih izkušenj

Z delavci bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi komisije.

**SGP TEHNIK
ŠKOFJA LOKA**

Obvešča, da bo zaradi prekopa ceste v TOREK, 4. 12. 84 in SREDO, 5. 12. 1984 ZAPRTA

KIDRIČEVA CESTA v Škofji Loki med KRIŽIŠČEM pri VELEBLAGOVNICI ABC IN MEHANIČNIMI DELAVNICAMI ALPETOUR.

Obvoz za vsa vozila bo potekal skozi Frankovo naselje in po Ljubljanski cesti.

**DVAKRAT TEDENSKO
PRI VAS — GORENJSKI
POLTEDNIK GLAS****Hotel Jelen Kranj
DOMAČA HRANA
SOLIDNA POSTREŽBA
UGODNE CENE**

OB ZAKLJUČKU POSLOVNega LETA
VAS BOMO Z VESELJEM POSTREGLI V POSEBNIH PROSTORIH PRIMOŽNOST TUDI ZA SESTANKE
ODPRTO VSAK DAN Tel.: 21-466.

Ozadje prekinitev dela

Vajeni smo prekinitev dela zaradi iztega ali onega vraka manj izplačanih osebnih dohodkov ob plačilnih dneh. Primer, ki se je pa pretekli teden zgodil v kranjski Savi, je pa redek. Vulkanizerji avtoplaščev so stekali v nočni izmeni zaradi solidarnosti z delavcem, ki ni hotel delati na stroju, ki v okviru normativov spada v normalno delo obrata.

Svoj čas res ni bilo stimulativno nagrajevanje dela delavcev pri vulkanizaciji avtoplaščev. Tako sta približno enako zaslužila delavca, ki sta delala eden na štirih, drugi pa na sedmih stiskalnicah. Razlike so bile minimalne. Pri stalnem prizadevanju v uveljavljanju plačila po delu so se vulkanizerji letosno pomlad samoupravno dogovorili in sprejeli normativ za 5 stiskalnic. Za delo na petih stiskalnicah dobe približno enako denarja. Če kakšna od teh petih stiskalnic stoji, dobe manjkajoči del povrnjen iz rezije. Dogovorjeno in sprejeto pa je tudi bilo, da se delavcem omogoči delo tudi na šesti stiskalnici, ki bo prinašala delavcu stimulacijo. Če bo pri petih stiskalnicah zaslužil 100 odstotkov, bo pri šesti zaslužil 120 odstotkov. Vse delo na šesti stiskalnici bo dodatek k osebnemu dohodku od petih stiskalnic. Če pa šesta stiskalnica ne bo delala, ne bo od nje dobil nič, kajti za šesto stiskalnico ne velja rezija, kot za prvih pet.

Pred kratkim so na enem delovnem mestu, kjer so trije delavci v treh izmenah delali le na petih stiskalnicah, dedali še šesto. Domači trg in izvoz zahteva vse večje količine avtomobilskih gum, zato je to normalno. In tudi nagrajevanje je stimulativno prav na dodatne stroje.

A proti vsem pričakovanjem se je delavec, ki je dobil v upravljanje šesto stiskalnico, uprl. Hotel je, da se mu že vnaprej zagotovi, da bo tudi za šesto stiskalnico dobil rezijo, če ta ne bo delala. Torej, že vnaprej je zahteval plačano nedelo. Da ne bo kdo mislil, da so to delavci z majhnim zaslužkom. To so najbolje plačani delavci v Savi. Zadnji osebni dohodki se sučejo brez nadur med 50.000 in 60.000 dinarjev, z nadurami pa jim znesе preko 60.000 dinarjev.

Vse dokazovanje nadrejenih, da bo s šesto stiskalnico tudi več zaslužil, da je

tudi on sam glasoval za tako nagrajevanje, da tudi vsi njegovi sodelavci tako delajo, ni nič pomagalo. Zavrnili ga je: »Naj delajo, če so nori!«

V petek, 9. novembra, je delavec, ki se uprl, da bi delal na šesti stroj brez rezije, dobil suspens na to delovno mesto in bil prestavljen na drugo delovno mesto. Tudi delavca v obeh drugih izmenah sta na njegovo pobudo ignorirala delo. Vendar, v ponедeljek, 12. novembra, sta se oba delavca na sestanku osnovne organizacije pokesala, priznala svojo krivido in obljudila, da bosta delala v okviru postavljenih normativov, kot vsi ostali. Zato jima odločba za premestitev na drugo delovno mesto, sicer že napisana, ni bila izročena.

Delavec, ki je že dobil premestitev, v ponedeljek ni prišel na delo, v torek zvečer, 13. novembra, pa je solidarno z delavcem, ki je dobil suspens in z ostalima dvema, ustavila delo vse linije; okrog 10 delavcev. Zahtevali so, da suspendirani delavec dobi nazaj svoje delovno mesto. Stalo je 65 stiskalnic. Nastalo je milijon in pol novih dinarjev škode.

Prekinitev dela je sredi noči reševal vodja proizvodnje. Da ne bi nastala še večja škoda, je suspendiranemu delavcu dovolil delati na starem delovnem mestu, ostali delavci so pa obljudili, da bodo izpad proizvodnje nadoknadiли z delom na prvo prostoto.

Res so delavci delali prvo prostoto in tako povrnili nastalo škodo, disciplinska komisija pa je prisodila vsem trem pogojno premestitev na drugo delovno mesto za dobo enega oziroma pol leta.

Človek se sprašuje, zakaj se zatika pri dogovorjenih, ustaljenih stvareh. Je bilo treba ustavljati stroje, postavljati na konico medsebojne odnose radi nekoga, ki bi poleg odličnega osebnega dohodka hotel izsiliti še plačano nedelo? Kaže, da nekateri delavci na tak način preskušajo vodje, do kod bodo še združili njihovi živci. In ko vidi, da bo zdaj zdaj pocilo, pojeno, se pokesajo in obljudijo, da ne bodo nikoli več. Pojeno, da naslednje priložnosti...

Strožji, bolj dosledni, bi morali biti pri takih stvareh.

D. Dolenc

Kruh tudi za jeseniške in radovljische študente

Občinski konferenci ZSMS Jesenice in Radovljica te dni odpirata svoj mladinski servis — Polovico potrebnih sredstev zanj so s pomočjo združenega dela in banke že zbrali — Poleg prostorov servisa bo v hotelu Pošta še mladinski klub

Jesenice — V jeseniškem hotelu Pošta so že pred časom začeli urejati mladinski klub, ki ga bodo odprli ob koncu leta. Tam pa te dni odpirajo tudi mladinski servis, ki sta ga ustanovili občinski konferenci ZSMS Jesenice in Radovljica. Odločitev mladincev sta podprla tudi oba občinska izvršna sveta.

»Za ustanovitev mladinskega servisa, ki bo mladim iz šol posredoval občasna dela, smo se odločili zaradi vse slabšega gmotnega položaja di-

jakov in študentov,« nam je povedal vodja jeseniškega mladinskega servisa Darko Mlakar. »Štipendije ne zadoščajo več za življenje, starši težko vzdržujejo šolajočo mladino. Zato si dijaki in študenti pomagajo z občasnimi deli v počitnicah in prostih trenutkih, da si prislužijo nekaj žepnine. Jeseniščani in Radovljčani so poprej dobivali tovrstna dela prek kranjskega mladinskega servisa, poslej pa jim bo posredovalnica mnogo bližja. V hotelu Pošta bomo imeli uradne prostore in v njih vsako določeno dobrodošlico občasnih del. V Radovljici bodo uradne ure ob sredah.«

Za ureditev servisa so jeseniški in radovljische mladinci potrebovali 400.000 dinarjev. Prošnjo za ta »zagonksa sredstva« so naslovili na združeno delo v obeh občinah in polovico že dobili, tako da te dni lahko začno delati. Malce jih je pri ustanavljanju oviral dejstvo, da mladinski servisi še nimajo pravne podlage, saj prav zdaj pri republiškem komiteju za delo poteka postopek za ureditev pravnega položaja teh ustanov.

»Pravne nejasnosti nas ne ovirajo več, saj je mladinski servis družbeno koristen in že zaradi tega upravljen,« pravi Darko Mlakar. »Preden smo se namreč odločili, da ga odpremo tudi na Jesenicah, smo se z dvema anketama prepričali, kakšen je odnos do servisa s strani delovnih organizacij, ki bodo delo nudile, in mladih ljudi, ki ga bodo iskali. Zdru-

zeno delo bo potrebovalo veliko časne in začasne delovne sile. Potrebovali bodo mlade za opravljati raznih manj zahtevnih pisarniških del, sezonskih del v turizmu, do težjih fizičnih del, ki bodo seveda deli v veliko bolje plačana. Anketa dijaki, ki jih je na Jesenicah pre 1100, v Radovljici pa kakih 500, pokazala, da bo imela naša borza la močno zaledje. Več kot polovica anketiranih mladih ljudi je podprt ustanovitev servisa.«

Z mladinskim servisem Jesenice in Radovljica nista pridobila le posredovalnice za delo, temveč tudi mesto, kjer se bodo mladi množično zbirali. Zato kaže to priložnost, da ristiti tudi za okrepitev mladinske vrst. Iz ostanka dohodka, ki ga ustvaril mladinski servis, bo mesto financirala svoje interese delavnosti. Tudi tiste, ki se bodo odvajati v klubskih prostorih, ki jih pravljajo v hotelu Pošta.

D. Z. Žlebar

LOTERIJA

srečna št.	dlin	srečna št.	dlin
1740	1.000	1	60
9540	600	25641	10.060
		78021	6.060
		201531	1.000.060
02	120	23	80
22	140	83	120
92	80	0363	800
49862	6.000	25223	8.080
58642	4.000	311383	30.120
072192	100.080	353843	30.000
166402	30.120	478373	2.000.000
218612	30.000		
44	100	75	100
1624	600	025	400
2454	600	605	200
76444	6.100	152715	30.000
138244	30.100	221285	30.000
180044	30.100	480535	30.000
84906	4.000	499165	200.000
86	80	7	60
446	200	7117	2.060
676	200	90067	10.060
0586	680	115667	30.060
28	160	19	80
48	140	0849	1.000
58	120	1829	800
88	100	64809	6.000
19548	8.140	80129	4.000
36008	4.000		
41418	4.000		

**zavaruje
triglav**

DELFIN

Kranj, tel.: 21-626
vas vabi na ribje
specialitete

OSREDNJA KNIŽNICA OBČINE KRANJ

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. MANIPULANTA

v službi obdelave s polnim delovnim časom

2. 2 SNAŽILK

s polnim delovnim časom in ene s polovičnim delovnim časom

Poleg z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1. — dvoletna administrativna šola, znanje strojepisja, poizkusna doba tri mesece,
pod 2. — končana osnovna šola, poizkusna doba tri mesece.
Nastop dela takoj. Delo združujemo za nedoločen čas.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Osrednja knjižnica občine Kranj, Tavčarjeva 41, Kranj, 10 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni o rezultatu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

PLANIKA

Industrijski kombinat PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge

1. KONSTRUIRANJE DELOVNIH SREDSTEV

2. TEHNIČNO RISANJE

Zahteva se:

- pod 1. — višja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- kreativnost,
- poznavanje strojev,
- poskusno delo traja tri mesece,
- pod 2. — 4-letna strokovna izobrazba (usnjarsko predelovalna),
- 2 leti delovnih izkušenj,
- poznavanje tehnike risanja in oblikovanja.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od dneva vložitve prijav.

Naše stalno znižane cene:

Sveže in prvorstno blago!

eno 1/2 svinjske glave

svinjski trebuh (okoli 5 kg)

9,00 Asch

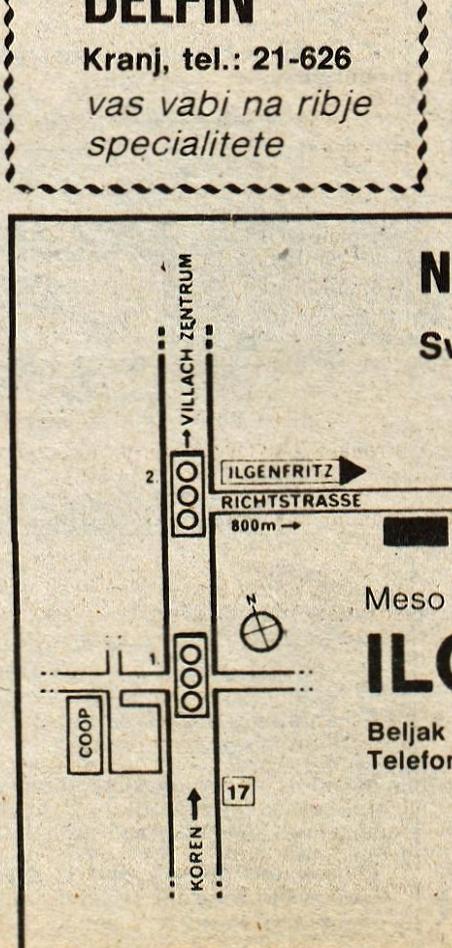
1 kg 32,00 Asch

1 kg 34,00 Asch

Meso + Klobase

ILGENFRITZ

Beljak — AUEN, RICHTSTRASSE 66
Telefon 0 42 42/26 0 13

Prekajeno meso

Svinjska mast

Navadne klobase

Pastetna klobasa (fina)

Tlačena klobasa

1 kg 48,00 Asch

1 kg 22,00 Asch

1 kg 36,00 Asch

1 kg 28,00 Asch

1 kg 28,00 Asch

Letna konferenca ZKO Tržič

Težave z denarjem in prostori

Tržič — Po štirih letih se je sestala konferenca delegatov Zveze kulturnih organizacij Tržič, ki vključuje 16

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam dve skoraj zimski radialni
GUMI 165x13 za 4000 din. Telefon
4-139

Prodam 15 kg BAKRA za kljuke in
v dolgo bakreno CEV. Telefon 25-504
poldan 15046

Prodam GRAMOFON traviata in
činka. Telefon 22-559 14751

Prodam dva PRAŠIČA za zakol.
Brnik 17 15047

Prodam ŽENSKI PLAŠČ »kamel«,
za 5.000 din in nov otroški
PLAŠČ za 10 let, za 3.000 din. Telefon
15048

Prodam črnobelega BIKCA in kosto-
va DRVA. Goriča 11, Golnik 15049

Prodam malo rabljeno 300-litrsko
VINJO LTH. Gregorec, Golnik 78

15050

Prodam PRALNI STROJ gorenje
Kranj, Jezerska c. 68 15051

Prodam PRAŠIČA za zakol in drobni
komponente. Sr. Bitnje 18 15052

Prodam PRAŠIČE, težke od 120 do
150 Kranj, C. na Klanec 5 15053

Prodam zelo dobrega plemenskega
GOVILA, starega dve leti. Telefon
15054

Prodam 80 PUNT, dolžine 280 cm.
Rakovec, Zg. Besnica 106 15055

Prodam več PRAŠIČEV, težkih
kg. Telefon 27-625 15056

Prodam 7 tednov stare PRAŠIČKE.
Brnik 3, Golnik 15057

Prodam 14 SPIROVCEV, dolžine
Zg. Brnik 77, Cerknje 15058

Prodam 4 GOBELINE. Naslov v
članek oddelku.

15059

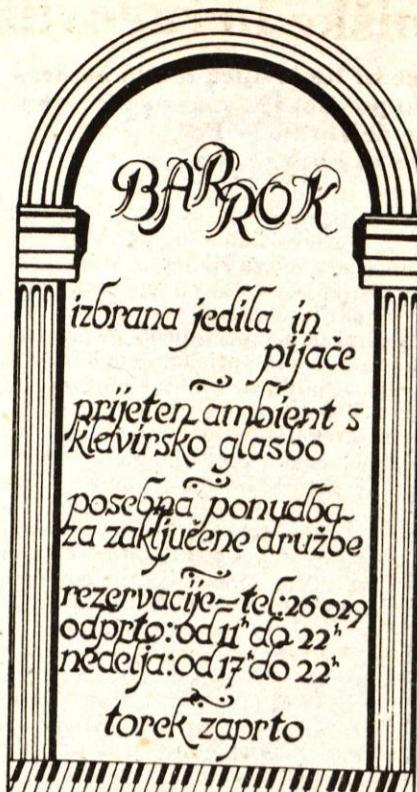
Prodam DIRKALNO KOLO na
vsi prestav, vrtni GUGALNIK z
držalom (stirised) ter GRAMOFON

cortingom, komponenta, za stolp z de-
ziderijo, ugodno prodam. Telefon
27-481 dopoldan 15060

Prodam peavey OJAČEVALEC z ori-
ginalnim pedalom in KITARO gher-
manijem 15061

NUJNO! Telefon 25-810 15062

Prodam brejko TELICO. Miha Re-
zija, Veterno 3, Križe 15112

za tiste, ki hitjo ob pravem času

od 26. novembra do 31. decembra '84

10 %
popusta

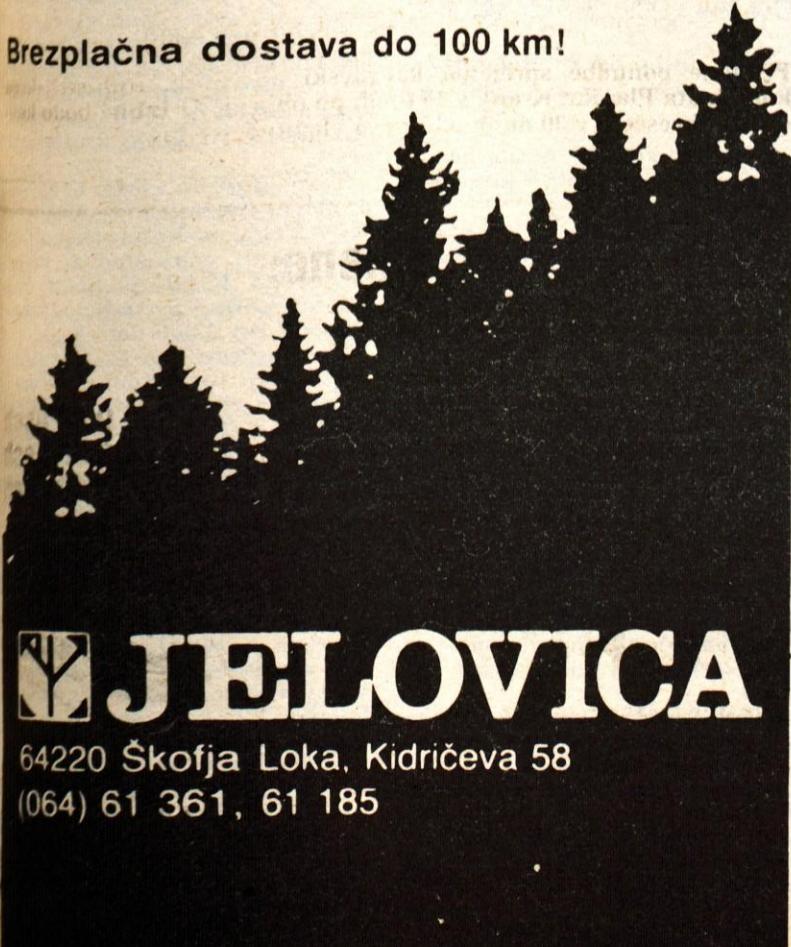
za vse

stavbno pohištvo

20 %
popusta

stropne in stenske obloge iz smrekovega lesa

Brezplačna dostava do 100 km!

Prodam mini GLASBENI CENTER,
20 W. za 50.000 din. Ponudbe pod:
Ugodno 15067

Prodam KRAVO po tretjem teletu.
Peter Lukanc, Moste 101, Komenda

15068

Prodam 2,5 kub. m bele MIVKE. Na-
slov v oglašnem oddelku. 15069

Prodam PRAŠIČE, težke od 20 do
200 kg. Anton Zupan, C. Svobode 10,
Radovljica 15070

Prodam 7 tednov staro TELIČKO si-
mentalko. Vinko Zor, Gorice 37,
Medvode 15071

Prodam verižno električno ŽAGO
block and decker. Telefon 26-056 15072

Prodam ITPP küppersbusch. Tele-
fon 24-992 — Kos 15073

Prodam 7 tednov staro TELIČKO si-
mentalko. Vinko Zor, Gorice 37,
Medvode 15074

GARAŽNA VRATA »Lip Bled«
230 x 210, z okenci, nova, prodam za
33.000 din. Telefon 064/77-854 15075

Prodam el. stojče BOJLER »Rade
Končar« EVG 120 l, 3 kW, nov in nera-
bljen. Švab, Podnart 34, tel. 70-484 po-
poldan

Prodam tri PRAŠIČE, težke okoli
180 kg. Boris, Trata 17, Škofja Loka
15095

Prodam tri KAVČE. Ogled od 17. ure
dalje. Šifra: 62 635 15096

Prodam globok OTROŠKI VOZI-
ČEK. Jerneja Demšar, Ljubljanska c.
22, Škofja Loka 15097

Prodam droben KROMPIR. Voglje
39 15098

Prodam POVEČEVALNIK aksomat
4, žensko POROČNO OBLEKO št. 36 z
ogrinalom, moški ZIMSKI PLAŠČ št.
48, malo nošen in otroški NAHRB-
TNIK. Beguš, Ul. Rudija Papeža 32 V.
Kranj 15062

Prodam ženske PLAŠČE, moško
OBLEKO. Rozika Volčič, Kranj. Žu-
pančičeva 12 15063

Prodam radio OJAČEVALEC SST
2030, 2 x 50 W, z zvočniki in kasetofon
corting C 220. Britof 272, Kranj 15064

Prodam ŠTEDILNIK küppersbusch,
PLETILNI STROJ in dva FOTELJA.
Telefon 25-217 zvečer 15065

Poceni prodam KOSILNICO BCS
110. Alojz Trdina, Martinj vrh 20. Že-
lezniki 15066

Prodam PLUG in OBRAČALNIK ZA
SENO za traktor pasquali, Vidmar,
Zgornja Bela 29 15067

Prodam nov TRAKTOR, 30 KM. Po-
povo 4, Tržič 15105

Za nego vaših rok vam
priporočamo

HANDY KAMILIČNI BALZAM

DROGESAN Kranj, Prešernova
ulica 19.

VOZILA

ZASTAVO 750, letnik 1971, dobro
ohranjeno, prodam za 5,5 SM. Telefon
28-534 15076

Prodam CERADO za zastavo 650
AD. Cerknje 208, tel. 42-130 15077

Ugodno prodam ZASTAVO 750 LE,
letnik 1982, rdeče barve; ter ŽELEZO,
premera 6, v kolobarju. Jenez Prestor,
Staneta Žagarja 38, Radovljica 15078

Prodam FIAT 126-P, letnik 1979. La-
hovče 61, Cerknje 15079

Prodam R-4, letnik 1975, prva regi-
stracija 1976. Žagar, Kranj, Jezerska
c. 62/A 15080

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976.
Grosova 29, Kokrica, Kranj 15081

Prodam dobro ohranjen FIAT 124.
Telefon 47-676 15082

Prodam R-4, za 5,5 SM. Ul. XXXI. di-
vizije 40, Kranj 15083

Prodam MOTORNO KOLO SUZU-
KY GT 550, letnik 1977, ali menjam za
osebni avto. Igor Krivec, Zg. Bitnje 136
(pri Puškarni) 15084

Prodam FIAT 126-P, letnik 1978. In-
formacije po tel. 28-071 15085

Prodam 4 nove LETNE GUME z zra-
čnicami in dvema obročema za Z-101.
Telefon 26-819 v torek, 4. 12. popoldan
15086

Prodam VW 1300, letnik 1969. Grand-
dovec, tel. 57-140 15087

Ugodno prodam ZASTAVO 101, le-
tnik 1978. Telefon 75-742 15088

Prodam GOLFA, letnik 1977, dodat-
no opremljenega. Ogled popoldan,
Damjan Mitrovič, Ul. Milene Korbarje-
ve 10, Kranj 15089

Prodam 126-P. Janez Oblak, Hrib
nad Zmencem 6, Škofja Loka 15106

Prodam TAM 4500, po ugodni ceni,
letnik 1968. Pungart 23, Škofja Loka
15107

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977.
Janez Mediževci, Log 79, Železniki
15108

Prodam JUGO 45, letnik 1981, ali za-
menjam za VW 1200 J. Telefon 62-314
15109

Ugodno prodam dobro ohranjeno
ZASTAVO 750, starejši letnik, registri-
rano do oktobra 1985. Mikolič, Zg. Brin-
nik 127. Cerknje, tel. 21-081 — int. 24
popoldan 15110

Prodam polovico novejše HIŠE z vr-
tom najboljšemu kupcu. Šifra: Pred-
mestje 15091

Najamem GARAŽO na Javorniku.
Telefon 83-912 15113

Mlada zakonca, brez otrok, isčeta
SOBO v okolici Kranja. Šifra: Pomoč v
gospodinjstvu 15090

POSESTI

Prodam polovico novejše HIŠE z vr-
tom najboljšemu kupcu. Šifra: Pred-
mestje 15091

Najamem GARAŽO na Javorniku.
Telefon 83-912 15113

Mlada zakonca, brez otrok, isčeta
SOBO v okolici Kranja. Šifra: Pomoč v
gospodinjstvu 15090

STANOVANJA

Mlada zakonca, brez otrok, isčeta
SOBO v okolici Kranja. Šifra: Pomoč v
gospodinjstvu 15090

Nujno iščem opremljeno sobo v Kra-
nu, ali bližnji okolici. Ponudbe pod:
»samsko dekle v stiski«

ZAPOSLITVE

Sprejmam na dom raznega galanterij-
ske DELA, drobna kovinska ali plasti-
čna dela. Obvladam tudi strojepisje. Ši-
fra: Ble 15111

KV ali PKV KUHARICO z veseljem
do večernega dela, v novopreurejeni
taverni, dobi redno zaposlitev. Telefon
064/78-343

15092

15093

15094

15095

15096

15097

15098

15099

15100

15101

15102

15103

15104

15105

15106

15107

15108

15109

15110

15111

15112

15113

15114

15115

15116

15117

15118

15119

Bled bo tudi pozimi dobro zaseden

Poletna sezona je bila boljša od lanske, znatno več je bilo tujih gostov, hoteli so bili bolje zasedeni — Vse kaže, da bodo tuji tuji pozimi polnili blejske hotele, še boljši pa so obeti za prihodnje poletje.

Bled — Prvi podatki govore o dobri glavni turistični sezoni. Gostov in nočitev je bilo več kot lani, hoteli so bili bolje zasedeni.

Pri Hotelsko-turističnem podjetju, ki ima na Bledu niz hotelov, so v devetih mesecih leta imeli 3 odstotke nočitev več kot lani in tem času. Število nočitev tujih gostov je povečalo za 20 odstotkov, domačih pa upadlo kar za 18 odstotkov. Dražina je torej domače goste krepko razredčila in na Bledu letuje vse več tujcev.

Kar takoj velja povedati, da blejski hotelirji domačim gostom cen niso navili, saj se zavedajo, da domači gostov ne smejo odganjati. Za 8 odstotkov so povečali hotelske cene v tujih valutah in prav nič se zato ni zmanjšalo zanimanje za Bled. Hotelirji ugotavljajo, da se vračajo dobri gostje, predvsem Zahodni Nemci in Italijani, tisti, ki prinesajo več denarja. Še vedno je bilo letos poleti na Bledu veliko Angležev, tudi Nizozemcev, več kot lani je bilo tudi Skandinavcev, prišlo je tudi nekaj Američanov, katerih delež pa je še vedno majhen.

Dokončne številke o poletnem turističnem iztržku še niso znane, saj agencijska plačila prihajajo tja do konca leta. V vsakem primeru pa bo dober, saj je bilo tujih gostov veliko več kot lani, v glavnih sezoni celo 25 odstotkov več. Tuji gost pa hotelirju daje trikrat večji direktni zaslužek kot domači. Tudi zasedenost hotelov je bila letos boljša kot lani.

Dobre so tudi napovedi za zimo, saj vse kaže, da bodo hoteli dobro zasedeni od 20. decembra tja do sredine marca. Letos so zimski Bled prvič organizirano ponudili na tuje. Odziv

je dober, čeprav seveda zimska ponudba na Bledu ni najboljša, marsikaj bi morali še postoriti.

Še boljši pa so obeti za prihodnje leto, za glavno turistično sezono. Zanimanje za Bledu je takoj veliko, da so zmogljivosti takoreč že prodane, čeprav so napovedali 10-odstotno podražitev hotelskih cen v tujih valutah.

Poudariti velja, da so prizadevanja za večji in kakovosteni turisti-

čni promet opazna v turističnem gospodarstvu, druge veje gospodarstva, posebej trgovina, pa se vedno stojijo ob strani. Škoda, saj bi bil zaslužek lahko dober, posebej, ker na Bledu spet prihajajo turisti z debelejšimi denarnicami. To potrjuje tudi vse večji obisk igrišča za golf, ki je že skoraj pretresno. Tudi igralnica je vse bolj obiskana, število gostov ne niha več tako kot pred časom. Tudi blejski otok in grad sta bila letosne poletje bolj obiskana. V kampu je bilo nočitev za 10 odstotkov več kot lani kljub slabemu vremenu.

M. V.

Še vedno ravnodušni do alkoholizma

Na Gorenjskem je v klubih zdravljenih alkoholikov včlanjenih 300 članov s svojimi vred — Polovica vseh je v štirih kranjskih klubih, kar pa ne pomeni, da je tu problem alkoholizma drugačen kot v drugih občinah — Klubi se počasi, a vendarle bolj kot poprej povezujejo s krajevno skupnostjo

Kranj — Le redko se zgodi, da ima delegatska skupščina stodostotno udeležbo, kot je to primer s skupščino klubov zdravljenih alkoholikov Gorenjske, ki se je sestala na rednem zasedanju. Čeprav je bilo poleg delegatov skoraj še enkrat toliko vabljenih gostov, tudi iz drugih regij, zdravstvenih ustanov in tudi predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, so govorili večinoma delegati. Po eni strani je to prav, delegatska skupščina, še posebej, če se staja na dve leti, je mesto za razgrnutev problemov, ki zdravljenje ovira pri normalnem vključevanju v delo in življenje. Kako pa jih družba znova sprejema, o tem predstavniki družbe niso govorili. Sicer pa so to znane stvari in bi verjetno ne slišali

kaj novega. Do problema alkoholizma se kot družba še vedno obnašamo dvolično — raje odmerjam ogromno denarja za kurativ alkoholikov in za njihove socialne težave ter težave njihovih družin, medtem ko preventivo bolj ali manj še vedno puščamo ob strani.

Če se že glede tega v zadnjih letih ni kaj dosti spremenilo, pa je morda dosezen rahel premik glede nekatereih problemov zdravljenih alkoholikov. To je bilo razvidno iz poročila za obdobje dveh let skupščine 12 klubov zdravljenih alkoholikov Gorenjske, ki imajo trenutno včlanjenih 300 članov. Problemi, kot so vključevanje novih zdravljencev v klub in proces resocializacije sploh, osip, ki navadno pomeni tudi ponovno pot v alkoholizem, problemi zaposlitve itd. niso kaj dosti drugačni od tistih pred nekaj leti. Novo pa je morda to, da zdaj klubu dosti lažje navezujejo stike s krajevnimi skupnostmi, kjer delujejo, kar se pozna pri reševanju občasne prostorske stiske. K temu je nedvomno pripomoglo tudi obveščanje krajovan o delu klubu. Da je to vsekakor zelo zanimiva tema, je spoznal tudi strokovni svet Zvezne klubov, ki se je odločil za raziskovalno nalogo prav o tej temi — vloga krajevne skupnosti v življenju klubov. Če bo naloga odkrila vsaj nekaj možnosti, kako pregnati ravnodušnost, s katero običajno ožje okolje in širša družba že vse skozi gledata na propad posameznega alkoholika, neredko pa se njegovim naporom za vrnitev v normalno delo in življenje celo podstavlja poletna. Takšen odnos problema je razviden tudi glede terapevtov, saj zanje pred časom ni bilo toliko denarja, da bi bili vsaj minimalno nagrajeni za delo v klubih in so se nekateri raje odločili za prostovoljno opravljanje prevzetega dela. Zdaj so te težave sicer že mimo, ne bi pa bilo nič čudnega, če bi se kaj podobnega spet ponovilo. Spoznavanje vseh nas — kaj je alkoholizem in da ga je treba preprečevati — je na žalost še vedno izredno počasno in težavno. Zato tudi tisti, ki si prizadevajo ubežati zavojnosti, in tisti, ki jim pri tem pomagajo, žal še vedno ni veliko.

L. M.

Problemi ogrevanja vse bolj žulijo tudi Tržičane

Tržič — Novejši stanovanjski objekti v občini Tržič, ki so zrasli v družbeno usmerjeni gradnji, imajo ogrevanje urejeno iz skupnih kotlovin. Vseh je devet, ravno toliko pa je tudi različnih sklopov problemov, ki tarejo stanovalec. Po težavnosti izstopajo štiri kotlovnice, ki uporabljajo kurično olje. Največja med njimi ogreva 188 stanovanj na Deteljici, od št. 1 do 15, ter poslovni center Deteljica, kotlovnica za Trg svobode pa ogreva stanovanja v objektih ožejega mestnega jedra, od št. 31. do 33. Največja tržička kotlovnica na kurično olje je na Ravnhu št. 9, iz katere bodo ogrevani vsi novi bloki v tej krajevni skupnosti. Manjša kotlovnica na kurično olje ogreva stanovanja v treh blokih v Bistrici, Cesta 4. julija, od št. 55 do 59. Kurilni odbori, ki te kotlovnice upravljajo, imajo največ zadreg zaradi izredno dragega goriva. Danes pomeni to že 95 odstotkov stroškov ogrevanja. Stanovalci vse težje zmrejo visoke zneske, saj se cene gibljajo med 86 in 104 dinarji za kvadratni meter stanovanjske površine. Nekoliko so na boljšem stanovalci v večini blokov v Bistrici, na Cesti 4. julija, ter v tržičkih stolpnici na Cankarjevi 1, katerih kotlovnice uporabljajo trda goriva. Cene ogrevanja so tu med 33 in 55 dinarji za kvadratni meter. Vendar se tudi nad stanovalec v teh objektih zgrinjajo temni oblaki: naprave v kotlovnicah so iztrošene, delo kurjačev ni ustrezno vrednoteno, trda goriva niso več poceni.

Problemi ogrevanja so v Tržiču vse pogosteješa tema razgovorov, se-stankov, analiz in razvojnih smernic. Izvršni svet tržičke skupščine je že naročil raziskovalno nalogo o

možnostih drugih virov ogrevanja. Del Tržičanov se bolj ogreva za topovod Zlit-Bistrica, drugi spet za skupno toplarno v Bistrici za celotno naselje, govorijo se tudi o plinovodu do Raven. Za takšne rešitve bodo sedala potrebna velika denarna sredstva in široka akcija vseh Tržičanov.

Visoki stroški ogrevanja so tudi v Tržiču povod za zahteve posameznikov, da se odklopijo od centralnega ogrevanja. Poleg tega stanovalci še neredno plačujejo ogrevanje, kar še bolj otežuje redno poslovanje kotlovnice. Kotlarne v celotnem Tržiču upravljajo hišni sveti skupnosti stanovalcev v ogrevanih objekti. Člani kurilnih odborov svoje delo opravljajo prostovoljno, edini večji strošek je nagrajevanje kurjačev. Prav zato, ker takšen način gospodarjenja ni racionalen v vseh elementih, so Tržičani že nekajkrat nameravali ogrevanje stanovanjskih objektov iz skupnih kotlovnic zaupati kateri od delovnih organizacij, a so primerjave pokazale, da bi bilo to še dražje.

O vseh teh problemih so se pred kratkim pogovarjali predstavniki upravljavcev kotlarn, delavci stanovanjske skupnosti in predstavniki tržičkega izvršnega sveta. Ugotovili so, da je tu skoraj povsem odpovedalo redno medsebojno obveščanje, zato kurilni odbori ne pozna niti svojih zakonskih pravic v primeru izterjave stroškov. Vsi udeleženci so menili, da bi se morali večkrat srečati ter obravnavati zadeve, ki vse bolj žulijo Tržičane. Marsikakšen dinar bi lahko privarčevali s poenoteno nabavo goriv, z ustreznimi zalogami, z izobraževanjem kurjačev, redno izterjavo dolgov, z obnavljanjem kotlovnice in podobnim.

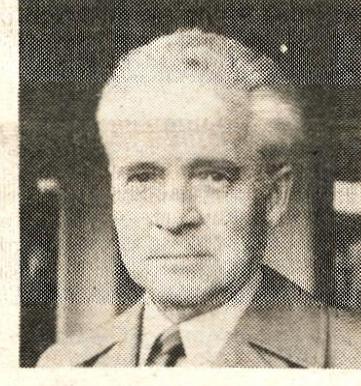
—mv

Leopold Božič z Bleda: »V Tekstilindus sem prišel po vojni, odslužil v njem skoraj 35 let delovne dobe in se pred petimi leti upokojil. Delal sem domala v vseh oddelkih, tako da tovarno dobro poznam. Ker sem bil vsa leta tudi politično aktiven, sem menda tudi jaz ostal mnogim v spominu. Veseli me, da nas upokojencev niso pozabili. Vsako leto se takole dobivamo, pošiljajo nam tovarniški časopisi, da lahko spremjam današnje dogajanje v tovarni, pa tudi siceršnje stike še ohranjam. Koliko imam pokojnine? Po zalogi dolgoletne tekstilne plače,

GLASOVA ANKETA

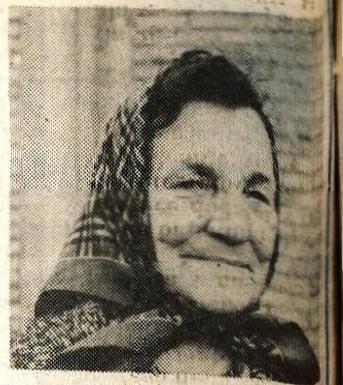
Lepo je, da upokojenec ni pozabljen

Kranj — Potem ko človek odsluži svoja tri delovna desetletja in gre v zasljen pokoj, njegovo mesto zasedejo mlajši in tovarna ga pozabi. Mnogi ostanejo za vselej pozabljeni, veliko pa je kolektivov, v katerih cenijo delo svojih nekdanjih delavcev. V kranjskem Tekstilindusu je že tako. Tovarna ima kakih 1400 upokojencev in vsako leto pred dnevom republike jih povabi na spominsko srečanje. Tudi letos so se tradicionalnega srečanja na Gorenjskem sejmu udeležili domala vsi Tekstilindusovi upokojenci. Manjkalci so le tisti, ki so bolni, ostali pa so navdušeno sodelovali v družabnem srečanju z glasbo, humorjem in plesom, ki so ga privrili Mito Trefalt, oktet Vigred in Modrina. Ob tej priložnosti smo tri upokojence pobarali, kako živijo v pokoju in kako se spominjajo svojih delovnih let.

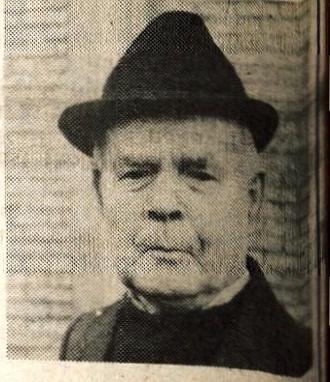

Agustín Bajželj iz Stražišča — »V tovarno sem leta 1930 prišel iz Jugovečke. Kot tiskar sem tiskal kar dobro zaslužil, kar 3 dinarjev pokojnine. Toliko dobim zdaj. Kar zadovoljen sem, če boste srečanja Tekstilindusovih delavcev še nobeno leto nisem zamudil. Upam, da se ga bom lahko udeležil tudi prihodnje leto.«

ki ni bila kdake kako visoka, zato dobim 17.000 dinarjev.«

Roza Bitenc iz Kranja — »1929. leta sem prišla iz Žužemberka služiti na Gorenjsko. Nekaj let sem služila pri kmetih in gršodi, nato pa 1935. leta prišla v Jugobruno. Spominjam se še ob dobi velike tekstilne stavke, ko smo se delavci zaprli v tovarno, v nej imeli govore in proslave. Drugega se iz tega časa ne spominjam, saj je minilo že toliko let. Pred 26 leti sem se upokojila. Odtlej se skoraj vsako leto udeležim srečanja Tekstilindusovih upokojencev. Lepo je, da se nas spominjajo.«

Integral razpolaga z 41 vozilom, vse vrednost pa je odpisana kar 88 odstotki. Delovna organizacija ima težav z likvidnostjo in zadostjo, pač pa so precej težave z dodatnimi 20.000 dinarjev pokojnine. Toliko dobim zdaj. Kar zadovoljen sem, če boste srečanja Tekstilindusovih delavcev še nobeno leto nisem zamudil. Upam, da se ga bom lahko udeležil tudi prihodnje leto.«

D. Z. Žlebil

Potniki naj bi pomagali kupiti avtobus

Pri Integralu želijo, da bi z dodatkom na sedajo ceno vozovnice v mestnem prometu zbrali dovolj denarja za nov mestni avtobus na najbolj obremenjeni mestni liniji Koroška Bela-Hrušica

Jesenice — Potniški promet na Jesenicah postaja iz leta v leto večji, zato mora jeseniški Integral nenehno skrbeti za vozne rede in usklajevanje potniških linij, uvedbo novih avtobusov v mestnem in primernem prometu. Za Jesenicu je značilno, da nastajajo tri dnevne konice, saj železarna zaposluje tudi tudi honorarne voznike ter uporabi iztrošeni vozniki pak, saj ima 15 odstotkov vozil povsem zastari. Zato naj bi nabavili šest novih vozil, ki bodo zamenjala stare.

Za boljši prevoz na nekaterih linijah, ki so najbolj obremenjeni smeri Rateče-Radovljica-Kranj — bi potrebovali vsaj tri nova vozila. Vendar nimajo 15 milijonov dinarjev, kolikor bi potrebovali za tri vozila tipa SANOS. Želijo si pomagati spodbirstva in širše družbene skupnosti.

Novo zglobno vozilo bi uporabili za glavni mestni liniji Hrušica-Koroška Bela, na kateri skupaj z ostalimi linijami vsakodnevno prepelje povprečno 11.500 potnikov. Sami jutranji konici prepeljejo z mestnimi avtobusami do 2.600 potnikov.

Novo zglobno vozilo Hrušica-Koroška Bela terja tudi ustrezno občališče na obeh končnih postajah ureditev nekaterih izogibljih posenicah. **Nov avtobus stane 7 milijonov dinarjev**, tega denarja pa pritegral nimajo, zato predlagajo uvedbo dodatka za razsirjeno rednico na osnovno ekonomsko ceno prevoza v mestnem metu.

To pomeni, da bi potniki plačevali ceno vozovnice dodatek v višini 2,20 dinarjev. Integralove cene vozov bi bile naslednje: vozovnica gotovini 22,50 dinarjev, zeton 19 dinarjev, mesečna dijagona 990 dinarjev in mesečna delovna vozovnica 1095 dinarjev.

Ce pa bi na Jesenicah upošteli. Integrala v celoti, naj bi bilo opremo mestnih postajališč, ki so ocenjujejo v višini 8 milijonov dinarjev, dodatak na ceno vozovnice se šči in bi znašal 4,60 dinarjev. D. Sedej

Kranjska gora pričakuje Angleže

Kranjskogorski turistični delavci pravijo, da bo od 20. decembra do konca februarja Kranjska gora ponoči zasedena — 11.000 angleških gostov

Kranjska gora — Že nekaj zadnjih let Kranjskogorci od sredine oktobra do konca novembra zapirajo hotelle, kajti v tem času je običajno mrtava sezona, hotelske objekte je treba takrat temeljito obnoviti in se temeljito pripraviti na zimsko sezono. Tudi letos so jih zaprl, večino, odpre je imela le Gorenjska s hoteloma Lark in Prisank ter nekatera manjša gostišča.

Ob 29. novembra pa so tisti hoteli, ki so prejeli rezervacije, odprli svoja vrata večinoma domaćim gostom, ki jih je bilo okoli 2000 — skupaj z gosti v počitniških domovih in v zasebnih turističnih sobah ter vikendih. Žal ni bilo snega in zato je bilo tudi manj veselja in navdušenja, vendar so hoteli potrudili, da vendar ne bodo dolgočas. Po običajnem programu so pripravljali zabavne in kulturne večere, na roko je šlo tudi dokaj sončno vreme, ki je vabilo na spreponde po okolici.

In kako Kranjska gora čaka na letošnjo zimsko sezono, če bo dovolj snega?

»Kranjska gora pričakuje letosnje tujce in domaće goste veliko bolj pripravljena kot minilo sezono,« pravi direktor hotela Lek in turistični delavec Vojteh Budinek. »Rezervacije so po vsej Kranjski gori, v vseh hotelih, dokaj spodbudne in zato bo sezona kar dobra, z boljšo turistično ponudbo.«